Bugün
Mizah ve Sinema Sayıfaları

VAKIT

Piyango Numaraları
Sıraya konulmuş bir halde on birinci sayıfamızda

16 ncı Yıl * Sayı: 5423 | Tahrir Telefonu: 24379 | Pazartesi, 13 - ŞUBAT (2 inci ay) - 1933 | İdare Telefonu: 24370 | Sayısı 5 Kuruş

Bir dil kanunu lâzım

Bir kaç gün evvel matbaamıza [illegible] kaçat eden bir zat bize şayanı [illegible] bir sene[illegible] bir hâdiseden bahsetti. (57) ev, kemi[illegible]: Galatada bir ma[illegible] kadar keyfiyet[illegible]nın çifte defter kûn vebir ağırlık[illegible] kazanç ve muame[illegible] * * [illegible]üz küsur bin lira kadar bi[illegible] hakkı ketmetmiş olduğu i[illegible], ink[illegible]dilmiş. İddianın sabit olması [illegible]ssesenin tuttuğu ticarî defterler[illegible] kontrol etmekle mümkün olacağı için bu noktadan taharriyat yapılmış. Bir kısım defterler kaçırılmış ise de 931 senesine ait olanlar ele geçirilmiş.

Fakat tetkikata başlanınca bu defterlerin Rumca olduğu görülmüş. Onun için her şeyden evel iki tercüman memur vasıtasile defterlerin tercümesi lâzım gelmiş. Bundan dolayı yapılan tetkikat sürüklenip gitmiş. Altı yedi ay netice alınamamış. Bu arada bir de bakılmış ki defterlerin aslı ortadan kalkmış. Onların yerine sonradan hazırlanmış başka defterler konmuş.

Bu hâdiseyi bu şekilde bize hikâye eden zat devletin resmî bir dairesinde üzerinde tetkikat yapılmakta olan defterlerin nasıl olup ta ortadan kaldırılarak yerine çifte defter tutmak suçunu ört bas edecek surette başka defterler konmuş olduğuna hayret ediyordu.

Acaba hakikaten bu defter çalınması iddiası doğru mudur? Bizzat tahkikat yapmadığımız için bunu bilmiyoruz. Fakat biz bu hikâye içinde diğer bir nokta üzerinde durmak istiyoruz ki bu da bir takım büyük ticaret ve sanat müesseselerinde tutulan defterlerin Türkçe değil, rumca olmasıdır.

Eğer aleyhinde ihbar vuku bulan makarna fabrikasının defterleri Rumca değil, Türkçe olsaydı hiç şüphesiz hükûmet memurlarının kontrol vazifesini yapması böyle aylarca sürüklenip gitmiye cekti. Bu arada defterler çalındı ve saire gibi iddiaların meydan almasına da mahal kalmıyacaktı.

Bizim fikrimizce bize bir (dil kanunu) lâzımdır. Bu kanunla umumî hayatın her sahasında hâkim olması icap eden dilimizin nerelerde kullanılması kanunen mecburî olacağı çok açık ifadelerle gösterilmelidir. Bu arada muamelesi muayyen bir miktar ve dereceyi aşan bütün ticaret ve san'at müesseselerinin de defterlerini Türkçe olarak tutmağa mecbur olacakları tesbit olunmalıdır.

Esasen bu yolda bir mecburiyet konmadığı takdirde vergi noktai nazarından hiç bir ticaret ve san'at müessesesini doğru olarak kontrol etmeğe imkân olamaz. Çünkü yukarıda zikrettiğimiz makarna fabrikası misalinin yabancı dille defter tutan her müessesede tekerrür etmesinin önü alınamaz.

Mehmet Asım

(Alt tarafı 2 inci sayıfamızdadır)

Silâhları bırakma konferansında

Tevfik Rüştü Bey

Bir Fransız gazetesi ne diyor?

Lö Journal gazetesi, silâhları bırakma konferansında M. Pol Ponkur un nutkundan evvel M. Rikof ile Tevfik Rüştü beyin nutuk söylediklerinden bahisle naklettiğimiz bu karikatürü koyuyor ve diyor ki:

Tevfik Rüştü Bey, bütün devletlere fakat bilhassa Italya ile Sovyetlere iltifatlarda bu'undu. Fransız plânına da, şöylece geçerken medihkâr bir kaç söz söyledi.

Nuri Çavuş

Maraş müdafaasında nasıl çalışmıştı?

11 şubat Maraşın kurtuluş günü İstanbulda tes'it edilirken içtimada Kilisli Aslan Bey Maraş kurtuluşunda büyük yararlıklar gösteren ve müteaddit yerinden yaralanan ve kulaklarından maûl kalan Gaziantepli çavuş Nuri Efendiyi hazıruna takdim etmişti.

Nuri Çavuş

Nuri çavuşla görüşen bir muharririmize bu kahraman eski hatıralarını şöylece anlatmıştır:

— Kumandanı bulunduğum altmış mevcutlu Maraşlı kıvılcım müfrezesinde Maraşın şehit evlâtlarından en büyüğü 16 yaşında bulunan kahramanlar vardı. Anasının, babasının intikamını almak için durmadan, dinlenmeden ateş altına atılıyan bu kahraman evlâtlardan 15 kişi birden şehit olmuştu. Ben de bu kahramanlarla beraber vuruşurken yaralanmıştım. Bir taraftan düşmanla pençeleşen bu kahramanlar diğer taraftan benim yarama koştular, sardılar. Çok kan zayi ettiğim için hastahaneye gitmiştim. Fakat biraz canlanır

(Alt tarafı 2 inci sayıfamızda)

Gazi Hz.

Reisicümhur Gazi Hazretleri dün akşam geç vakite kadar hususî dairelerinde meşgul olmuşlar dır. Dün birçok tanınmış zevat Dolmabahçe sarayına giderek açılan defteri mahsusa imzalarını atmak suretile arzı tazimat etmişlerdir.

"Rumeli„ Hanında öldürülen kadın

Sokratın anası

Mahkemede şahitlik etti!

Geçenlerde Beyoğlunda "Rumeli„ hanında zengin ve yaşlı bir kadın olan Madam Antuvanettayı servetine tama ederek öldürmekten suçlu firarî Yaninin kardeşi şoför Sokratın, ayni suçu firarî kardeşile birlikte işlemekten maznun olarak muhakemesine, dün sabah İstanbul ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Sokrattan başka, berber Todorinin de cinayetten malûmatı olduğu halde, bunu haber vermediği, çalınmış bir altın kalemi kabul ettiği ve bir altın saatin satılmasına delâlet ettiği noktasından birlikte muhakemesi görülmektedir.

Dünkü muhakemede de, ilk muhakemede olduğu gibi, mahkeme salonu çok kalabalıktı. Şahitler çağırıldı, çoğu gelmişti, bildikleri soruldu, anlattılar.

Memurların şahitliği

Evvelâ komiser Aptürrahman ve Kiramettin Beyler dinlenildiler. Aptürrahman Bey, bir memurun, Todorinin dükkânında traş olurken, Sokratın "fail yanlış tutuldu. Asil katil Yunanistana kaçtı!„ dediğini, kendisinin de gideceğinden bahsettiğini işittiğini, bu suretle cinayetin meydana çıkarıldığını bildirdi? Kiramettin Bey de, maktül kadmın evinde gördüklerini anlattı. Şahit kuyumcu Bedros Efendi, altın saati, on sekiz liraya satın aldığını, üç senedenberi kendisini traş eden berber Todoriye "bu çalınmış malsa, satın almam„ dediğini, onun "hayır, çalınmış mal değildir. Ben, kefalet ederim„ cevabını verdiğini söyledi.

Buna karşı, suçlu berber Todori "ben de o zaman çalınmış olduğunu bilmiyordum. Sokrat bana, bunun eskiden kalma bir saat olduğunu söylemişti„ dedi.

Şahit sarraf Yako Efendi, bu saati kuyumcu Bedros Efendide görüp satın aldığını, cinayete dair hiç bir şey bilmediğini anlattı.

(Alt tarafı 5 inci sayıfamızda)

Meşhur Sinema rejisörünün beğendiği güzel

Amerikalı Rex Ingram Melâhat Hanıma ne teklif etmişti?

Müsabaka tekrarlanacak mı? - Fahrünnisa Izzet Melih Hanımın iddiası - Nazire Hanım ne diyor?

Cümhuriyet gazetesi tarafından yapılan ve hakemlerin ekseriyetinin arzusuna muhalif bir şekilde neticelendirildiği anlaşılan güzellik müsabakasının tekrar edileceği söylenilmektedir.

Hakemlerin mühim bir kısmı, bu lüzuma kanidirler. Bunlardan Fahrünnisa İzzet Melih Hanım şunları sölemiştir:

— Ben 45 numaralı Birsen Hanımı Nazire Hanımdan çok daha güzel buluyorum. Hakem heyeti arasındaki cereyan da bu merkezde idi. Fakat bir çok kimselerin itirazına rağmen Nazire H. intihap edildi. Fikrimce hakem heyetinin tekrar toplanması ve yeniden müsabaka yapması lâzımdır. Benim fikrimce Birsen H. güezldir, Nazire H. güzel değildir. Yalnız vücudünde tenasüp vardır. Birsen H. heyeti umumiyesi itibarile Nazire

Kraliçenin gözleri

Hanımla kıyas edilemiyecek derecede güzeldir. Şişmanlıkta da ikisinin vücudü birdir. Birsen H. tam

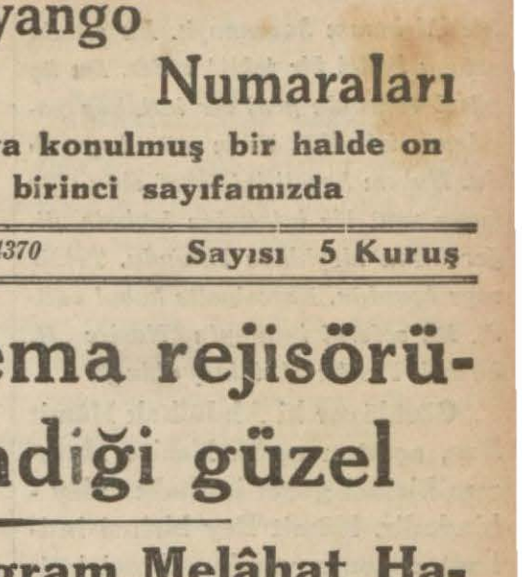

Meşhur sinema rejisörünün beğendiği

Melâhat Hanım

Türk güzelidir, hiç bir kusuru yoktur. Ben bu fikirlerimi müsabaka günü heyeti intihabiyede de söylemiştim.

Feriha Hanım ne diyor?

Nazire Hanımın rakibesi Birsen (Feriha) H. da şunları söylemiştir:

— Bu seçmedeki isabet derecesini efkârı umumiyenin takdirine bırakıyorum. İntihaptan sonra salondan çıkan bir kaç zat hemen yanıma geldiler. Ve kraliçeliği ka-

(Alt tarafı 4 üncü sayıfamızda)

"Cumhuriyet„e cevap!

Bize kıskanç diyeceğinize müsabakanızı şüpheli gösteren hakemlerinizi dinleyiniz!

Bu bin lira meselesi de nedir?

Cumhuriyet gazetesi dün güzellik müsabakası münasebetile yapılan intihabın şekli ve neticesi hakkında yapılan itirazlara cevap verirken diğer refiklerimiz arasında (VAKIT) ın adını da karıştırmışıtr. Bu suretle bizi de kıskançlıkla, garezkârlıkla itham etmek ve bu işin içindeki mantıksızlıkları, garabetleri gürültüye getirerek kapatmak istemiştir.

Eğer güzellik müsabakası intihabına yapılan itirazlar yalnız bir iki gazete tarafından gelmiş olsaydı Cumhuriyetin müdafaası tarzınabelki aldananlar bulunabilirdi. Fakat meselenin hakikati hiç te böyle değildir. Cumhuriyet matbaasında yapılan intihaba doğrudan doğruya hakem sıfatile iştirak eden zevattır ki bu itirazı yapmaktadır.

Dünkü nühsamızda yazdığımız hakem heyetinin başında olan Abdülhak Hâmit şöyle diyor:

"Jüri heyeti ekseriyetle (45) numaralı hanımı intihap etmişti. Binaenaleyh netice de öyle ilân olunacağını zannediyorduk. Öyle olmadı. Bu sırada bir karışıklık oldu. Ne oldu anlıyamadım. Müstenkif kaldım başka bir odaya gittim.„

Gene hakem heyetinden olan Halit Ziya Bey de şöyle söylüyor:

"Güzeller arasında bir kere bir intihap yapıldı. Bu intihapta, Feriha Hanım birinci, Nazire Hanım ikinci gelmişti. Üçüncülüğü müsavi rey a-

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

Güzellik Müsabakaları

Kızlarımızın manevî varlıklarını tahrip ediyor

Yazan: Refik Ahmet

Bugün 5 inci sayıfamızda

Hatıralar ve Vesikalar

* * *

ikinci kısmı bugünden itibaren forma halinde takdim ediyoruz

* * *

Umumî harbi ilân ve idâre eden kabinelerin âzası neler söylüyorlar?

— Aşkolsun Nedim Bey, evelki gün kocamın cenazesine neden gelmediniz? Bir daha sefere de ihmal ederseniz vallahi gücenirim.

lan iki hanım kazanmıştı. Bu sırada ortaya ikinci bir teklif atıldı. Bu üç güzel arasında yeni bir intinhap yapılması istenildi. Uzun münakaşa oldu. Hakem heyeti iki taraf oldu. Bir kısmı yeni bir intnhabın lehinde, diğer kısmı aleyhinde bulundu. Teklif reye konuldu. Ekresiyetle kabul edildi. Bu seferki intihapta Nazire H. birinci, Feriha H. ikinci oldu.„

Görülüyor ki Abdülhak Hâmit Bey, açıktan açığa Nazire Hanımın birinci güzel intihabı aleyhindedir. Hâmit Bey birinci intihaptan sonra yapılan ikinci intihabı tanımıyor. Çünkü müstenkif kaldığını söylüyor. Böyle bir vaziyette müstenkif kalmanın ikinci intihabı protesto etmekten başka bir manası olabilir mi?

Halit Ziya Beyin sözlerine gelince, o doğrudan doğruya ikinci intihabı reddetmiyor. Fakat birinci intihabın kıymetini de inkâr edemiyor. Hattâ birinci intihabın kıymeti ikinci intihaba faik olduğunu tarzı ifadesi ile itiraf eder görünüyor.

Hakikaten Halit Ziya Beyin izahı çok manalıdır. Hakem heyeti toplandıktan sonra bir kere güzeller arasında intihap yapılıyor. Bunda Feriha Hanım birinci Nazire Hanım ikinci geliyor. Sonra bu intihap neticesi bir müdahale ile bozuluyor. İkinci bir intihap yapılıyor. Bu intihapta Nazire Hanımın birinciliği aldığı, evelce birinci olan Feriha hanımın ikinci dereceye düştüğü görülüyor.

Eğer bu ikinci intihap hakem heyetinin ittifakile olsaydı buna itira zedilemezdi. Halbuki hakemlerin mühim bir kısmı buna itiraz etmiştir. Nitekim Cenabı Şahabettin Bey de muhalifler arasındad~ Onun için Abdülhak Hâmit gibi, Cenabı Şahabettin Bey de bu ikinci intihaba karışmıyarak müstenkif kalmıştır. Hattâ verilen malûmata göre bunlardan başka müstenkifler de vardır. Demek ki bu suretle ikinci intihaba aleyhtar olduklarından dolayı müstenkif kalmış olan zatlar intihaba iştirak etmiş olsalardı. Hiç şüphesiz bu ikinci intihapta da Feriha Hanım birinciliği alacaktı. Çünkü ikinci intihapta Nazire Hanım on altı reye karşı on sekiz reyle birinci güzel intihap edilmiştir.

Demek ki intihabı tehin eden ekseriyet sadece iki reyden ibarettir. Halbuki müstenkif kalanların adedi iki değil, daha fazladır.

Böyle bir neticeyi Cumhuriyet gazetesi nasıl oluyor da doğru buluyor, bunu anlıyamıyoruz.

Sonra yapılan intihapta nazarı dikkate alınacak bir nokta daha vardır. Cumhuriyet gazetesi bir müsabaka açmıştır. Bu müsaka birinci çıkana büyük bir mükâfat vereceğini de vadetmiştir. Böyle büyük mükâfatlı bir müsabakada (hakem heyeti) olacak zevatın şahsan ne kadar bitaraf olurlarsa olsunlar artık cümhuriyet müessesesile yakın bir münasebeti olmamak lâzım gelirdi. Bununla beraber hakem heyeti arasında doğrudan doğruya Cumhuriyeti temsil eden zatlar bulunduğunu da görüyoruz.

Hülâsa şunu demek istiyoruz ki, Cumhuriyet gazetesi biraz insafla vaziyeti muhakeme etmelidir. İntihabın şekilni ve neticesini tenkit edenler, gazetelerden evvel bitaraflıklarına ve liyakatlarına itimat ederek kendisini müsabakaya hakem sıfatile davet etmiş oldukları zatlardır. Binaenaleyh tenkikârane neşriyata vasıta olan gazeteci arkadaşlarını garezkârlıkla, kıskançlıkla itham edecek yerde hakemlerin sözlerine dikkat ederek icap eden kararı vermelidir.

Şunu da ilâve edelim ki, gerek memlekette, gerek memleket haricinde gözümüzü dört açacak hâdiseler oluyor. Bu hâdiseler bir tarafta cereyan edip dururken efkârı umumiyeyi idare etmek iddiasında olan gazetelerin ve gazetecilerin bir güzellik dedikodusu içinde boğulup kalmaları gülünçtür. Bunun için biz bu sözlerimizle bu münakaşaya artık bir nihayet vermek istiyoruz.

Akşam refikimiz ne diyor?

"Cümhuriyet„ gazetesi bizimle beraber Akşam ve Haber refiklerimize de hücum etmişti.

"Akşam„ refikimiz dünkü sayısında "Cümhuriyet„ e cevap verirken bir aralık şöyle diyor:

"Müsabakaya iştirak eden kızlardan birinin akrabası olan bir zat, dün matbaamıza geldi, müsabakada çevrilen entrikaları ve seyahat masrafı olarak vadedilen bin lirayı verip vermemek mülâhaza ve endişelerini uzun uzadıya anlattı. Bu zemin ve mealde maruf bir kaç zatın müracaatına maruz kaldık tanımadığımız yerlerden telefon edildi: Bir meslektaşa karşı muhafaza mecburiyetinde olduğumuz bitaraflık dolayısile bu tafsilâtı yazamıyacağımızı bizi mazur görmelerini söyledik. Bugünkü haksız hücumu görünce hata ettiğimizi anladık.

SON HABERLER

VAKIT'ın Hususî Telgrafları

Halkevlerinin yıl dönümü

19 şubatta Recep Beyin konferansile yeniden 20 ev açılacak

ANKARA, 12 (Hususî) — Geçen sene 19 Şubatta muhtelif vilâyetlerde 34 Halkevi açılmıştı. Bu evler bir senedir çalışmaktadırlar.

Bu sene 19 Şubatta, geçen sene açılmış olan Afyon, Ankara, Antalya, Aydın, Bilecik, Bolu, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarrbekir, Edirne, Eskişehir, Gazi Antep, Giresun, İçel, İstanbul, İzmir, Kastamoni, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Konya,Kütahya, Malatya,Ordu, Rize, Samsun, Sinop, Ş. Karahisar, Tekirdağ, Trabzon, Van, Yozgat, Zonguldak, Halkevlerinin yıl dönümleri kutlulanacak ve bu münasebetle merasim yapılacaktır.

Ayni günde yeniden yirmi Halkevi açılacaktır. Yeni açılacak Halkevleri şunlardır:

Adana, Aksaray, Balıkesir, Çangırı, Çorum, Erzincan, Gümüşhane İsparta, Kars, Manisa, Mersin, Muğla, Niğde, Sivas, Tokat, Bafra, Boyabat, Antalyanın Alâiye, Kastamoninin İnebolu, Urla.

Bu suretle memleketimizde faaliyette bulunan Halkevlerinin sayısı 54 de varmış olacaktır.

Yeni Halkevlerini, C. H. Fırkası umumî kâtibi Recep Beyefendi Ankara Halkevinde radyoda vereceği bir konferansla açacaktır. Bilâhara Halkevi temsil şubesi tarafından bir müsamere verilecektir.

Kayseride

Lisede yangın çıkmış ve kısmen yanmıştır

KAYSERİ, 12 (Hususî) — Lise binasında bir yangın çıkmıştır. Müdürlük evi ile mutfak ve anbar yandıktan sonra yangın söndürülebilmiştir.

Eşyalarla yatakhane ve mektep binası kurtarılmıştır.

Maarif tayinleri

ANKARA, 12 (Hususî) — Cemal Gültekin Beyin Diyarbekir erkek lisesi müdürlüğüne naklile inhilâl edecek olan Samsun maarif müdürlüğüne Bursa erkek lisesi edebiyat muallimi Rifat Bey tayin edilmiştir.

İzmir ağır ceza reisliği

ANKARA, 12 (Hususî) — İzmir ağır ceza reisliğine İstanbul icra reisi Suat Bey tayin olunmuştur.

Bursa

Sulh hâkimine niçin işten el çektirildi

ANKARA, 12 (A.A.) — Bursa asliye mahkemesi aza mülâzımı iken sulh hâkimliği vazifesini gören Hasan Bey hakkında yapılan muamelenin bazı gazetelerce ve kimselerce azil telâkki edildiğini duyarak Adliye müsteşarından sorduk. Aldığımız cevap şudur:

"Bu telâkki yanlıştır. Hasan Beyin Tevfik hoca hakkında verdiği beraet kararından bir gün evel çarşıdan geçerken dükkâncılardan birine yarın idam kararı vereceğim gibi istihzaî ifadatta bulunduğunu ve kendisinin hâkimlik evsaf ve vakarına menafi diğer bir takım harekâtı, sözüne ehemmiyet verilmesi lâzım gelen bir zat tarafından vekâlete haber verilmesi üzerine müfettişliğe verilen tahkikat emrinden sonra alelüsul ve hâkimler kanununun 18 inci maddesine binaen kendisine işten el çektirilmiştir. Tahkikat bundan ibarettir.

Anasını öldüren

Hapisanede açlık grevi yaptı

Bartında öz anasını balta ile feci bir şekilde öldürdüğünü evvelce yazdığımız Hamdi hakkındaki tahkikat bitmiş ve evrakı mahkemeye tevdi olunmuştur.

Müddeiumumîlikçe yapılan isticvapta, katil Hamdi, bir tek kelime söylememekte ısrar etmiş, fakat tevkifhanede söz söylediği tesbit edilmiştir. Bundan başka tevkifhanenin intizamını bozacak hareketlerde bulunan katile zincir vurulmuştur.

Ana katili, verilen yemekleri yememeksuretile açlık grevi yapmak istemişse de sun'î surette gıda vermek için tertibat alınmıştır.

Reisicümhur Hz.ne gelen telgraflar

Bursa hâdisesi dolayısile memleketin her tarafından Gazi Hazretlerine telgraflar gelmekte ve hâdisenin müsebbipleri tel'in edilmektedir.

Dün de Kula, Kayseri, Eskişehir, Alaca, Gördes, Tire, Mersin, Elâziz, Urfa, Maraş, Balıkesir, Ödemi, Lüleburgaz, Bolvadin, Bilecik ve Uzunköprüden telgraflar gelmiştir.

Atlı spor

Ankara palasta yapılan toplantı

ANKARA, 12 (A.A.) — Türkiye atlı spor klübü bugün Ankarapalasta ziraat vekili Muhlis Beyin bir nutku ile açıldı.

Toplantıda başvekil İsmet Paşa Hazretlerile refikaları Hanımefendi, Büyük Erkânı Harbiye Reisi Müşir Fevzi Paşa Hazretlerinin refikaları Hanımefendi veMillî Müdafaa, dahiliye ve ziraat vekilleriyle şehrimizde bulunan sefirler ve refikaları, sefaret müsteşarları, Kur diplomatiklerden bir çok zevatla kadın ve erkek klübün diğer kurucu azaları vardı.

Toplantıda evelâ ziraat vekili Muhlis Bey bir nutuk söyledi. Sonra Lehistan büyük elçisi Olsoszky cenapları bir nutuk irat ederek Kur diplomatik namına klübün teşkiline ait tahassüslerini ve memnuniyetlerini söyledi. Bundan sonra intihaplar yapıldı:

Klüp idare heyeti riyasetine Kütahya meb'usu sıfatile Ziraat vekili Muhlis Bey intihap edildi. Başvekâlet müsteşarı Kemal, harici ye müsteşarı Numan, Ankara valisi Nevzat Beylerle, İtalya büyük elçisi, Norveç elçisi Avusturya sefareti maslahatgüzarı ve Acem sefareti müsteşarının refikası ve İhsan Abidin, Mehmet Ali Tayyar, Neşet Halil Beyler aslî azalığa seçilmişlerdir.

T. D. T. cemiyetinde

ANKARA, 12 (A.A.) — Türk dili tetkik cemiyeti umumî Kâtipliğinden:

Umumî merkez heyeti umumî kâtip vekili Celâl Sahir Beyin reisliği altında toplanmıştır.

Vilâyetlerden derleme fişleri gelmiye başladığı cihetle eski dil encümeninden kalmış fişlerle yeni gelmiye başlıyan fişlerden edilecek istifade hakkında derleme kolunun hazırladığı proje tetkik edilmiş, muhtelif kollardan ve dışarıdan gelen kâğıtların idare işleri hakkında da icap eden kararlar verilmiştir. Cemiyetin vilâyet merkez heyetleri teşkilâtı hakkında vilâyetlere yapılacak tamim de tespit olunmuştur.

Umumî merkez heyeti çarşamba günü saat 15 te tekrar toplanacaktır.

Bir dil kanunu lâzım

(Başmakaleden devam)

Sonra nazarı dikkate alınacak diğer bir nokta vardır: Hükûmetin idarî kontrolü altında olan yerlerde Türk dilinin kullanılması mecburî yapılamazsa bu mecburiyet başka yerlerde tesis olunebilir mi? Bunun neticesi olarak Türkiyede Türk unsurundan başka olan ekalliyet mektepleri resmî dilimize bir mecburiyet bilir mi? [illegible]si günü saat

Hülâsa nasıl bepaşa mağazabir (Şapka kanun [illegible] ondan çok daha mühim bir (dil kanunu) na ihtiyacımız vardır. Bu ihtiyacı mümkün olduğu kadar sür'atle tatmin etmek lâzımdır.

Mehmet Asım

Nuri Çavuş

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

canlarımız hastahaneden kaçtım. Harba devam ettim. Düşmanın hâkim bulunduğu Çınarı cephesinden 100 teneke gazla 50 okka barutla düşmanın cephesini ıslayıp fitillerle düşman cephesini tahrip ettim. Orada kahraman Aslan ve islâm Beylerle Mustafa Paşa oğulları bulunuyordu. Hizmetimi takdir eden kahramanlar bana cört altın ve bir adet kı aba hediye ettiler.

Gaziantebin çok kahraman kurtarıcısı Kılıç Ali Beyefendi de hizmetime mükâfaten bugün göğsümde taşıdığım istiklâl madalyasını almam için hükûmetimize yazdılar. Yaşasın Gazimiz!..

Nis'te

Bir Türk haftası tertip ediliyor

Nisteki konsolosumuz 8 Martan itibaren 21 Marta kadar devam etmek üzere Niste bir Türk haftası tertibine karar vermiş bu hususta alâkadarlarla temas etmiştir.

Neticede Türk konsolosu Niste Tür haftasını resmen kabul ettirmeğe muvaffak olmuştur.

Bu sene 8 martta başlıyacak olan bu günler için bir de program hazırlanmıştır.

Programa göre bu günlerde Niste Türkiyeyi hatırlatacak ve Türkün büyük ismini taşıyacak bir çok işler yapılacaktır. Bu işlerin içinde en mühimmi Ruhl otelinde açılacak olan sergidir. Bu sergide Hilâliahmer ve Esirgeme derneğinin hanım işçileri tarafından yapılan işleri, meşhur Türk ressamlarının resimleri teşhir edilecek, ayni zamanda bir de halı kısmı açılacaktir.

Bu kısımda Türk halılarının evsafı, şimdiki fiatları ve dokuma tarzları hakkında malûmat verilecektir.

Nis konsolosu İstanbul ticaret odasına gönderdiği bir tezkere de bu hususta lâzım gelen malûmatın tesbit edilmesini rica etmiştir.

Ticaret odası bu malûmatı sür'atle hazırlıyarak en kısa zamanda Nise gönderecektir.

İŞARETLER

19 Şubattan 19 şubata

19 Şubatta Halkevleri bir yaşını dolduracak.

Geçen senenin Şubat 19 undan bu senenin 19 şubatına kadar 34 Halkevi açıldı. Önümüzdeki hafta 23 ev daha açılacak!

1933 ün Halkevi bilâçosu (57) fikir ve kültür merkezinin açılmasile kapanacak.

Bir senenin havsalası içinde (57) ev, kemiyet itibarile olduğu kadar keyfiyet itibarile de bir yekûn vebir ağırlık teşkil eder.

* * *

Her açılan ev, inkılâp fikriyatının birer karakolu, birer garinzonu birer kışlası olacak.

Halkevleri, fikriyatın, inkılâbın birer seyri değildir. Fakat orada acemi ikmal bölükleri hazırlanacak, sağlam bir ruhla, inkılâp kafasile, inkılâp muharebesine, inkevlerikılâp muharebesine, inkıkılâp siperine geçilecektir. Halkevleri Türk inkılâp fırkasının ana vasıflarında tebarüz eden ideolojisini bir ahlâk, bir din, bir fikir, bir hayat tarzı haline koymak için açılıyor. Bu açılışı inkılâp kültürünün halk zümreleri arasına sokmak, büyük siyasî kanaatleri, inkılâp ideolojisini halk arasına yaymak için yapılan bir hamledir.

Bu hamlenin kuvveti, bir senedir yer yer çiçeklenen, yer yer kuvvet ve hararetini hissettiren halkevlerinde gördük.

Bunu anlatmak için çok misal getirmiyeceğim. Bir tanesi, Halkevlerinin yerinde, zamanında kurulmuş bir inkılâp kültürünün yuvası olduğuna beni cidden ikna etti.

Ankara Halkevinin bir kaç müsameresine gittim, insanlara neşe ve yaşamak aşkını veren yüksek bir musiki geniş salonu öyle doldurmuştu ki, insan burada milleti, miletin ta kendisini buluyordu.

Yanımda bir poturlu köylü, onun ilerisinde gene köylü bir kadın dikat ettim konserin sonuna kadar oturdular. Merak ettim sordum, bana dediler ki:

"— Biz bu çalgıyı pek seviyoruz.

Zeki Bey pek yaman şey!„ Biz her zaman geliyoruz!..

Bu müsamerelerde yalnız köylüler değil esnaf, ve akşamları evlerine çekilip bağdaş kurduğu sanılan nice fakir, fukara vardı. Dikkat ettim hepsi Halkevini benimsiyor. Hepsi binayı içindeki tablolarile hatırlıyordu. Çünkü fırsattan istifade pek çokları ile konuştum. Kısa bir zamanda Halkevinin yaptığı bir terbiye az şeymidir?

İstanbul Halkevini yakından tanıyorum, burası yüzlerce değil, binlerce gencin, uğrağı oldu. Kütüphane, lisan dershaneleri arı kovanı gibi işliyor. Elbet öbür Halkevleri de ayni şekilde çalışıyor. Bir depo alayı gibi inkılâp cephesine talim görmüş efrat hazırlıyor.

* * *

Zannetmeyiniz ki, ben, Halkevlerinin bugünkü çalışmasını varacağımız hedef için kâfi buluyorum da, e artık her şey oldu bitti bağdaş kurup yarenlik edelim diyorum. Hayır maksadım bir senelik tarihi olan Halkevlerinin halk arasında nasıl karşılandığını söylemek!

Ayni sene açılan Halkevlerinin yanına 23 tane daha açılırken istediğim şudur:

Gelecek sene 19 Şubatı bir kültür bayram günü anarken Halkevlerinin fikir ve kültür yolunda meb'usları seferber etmiş bir halde büyük şefe:

— İşte meb'uslar fırkanın ana vasıflarını bir din, bir ahlâk, bir fikir halinde yapmak için emrinize amadedir.„ Desin!

Sadri Etem

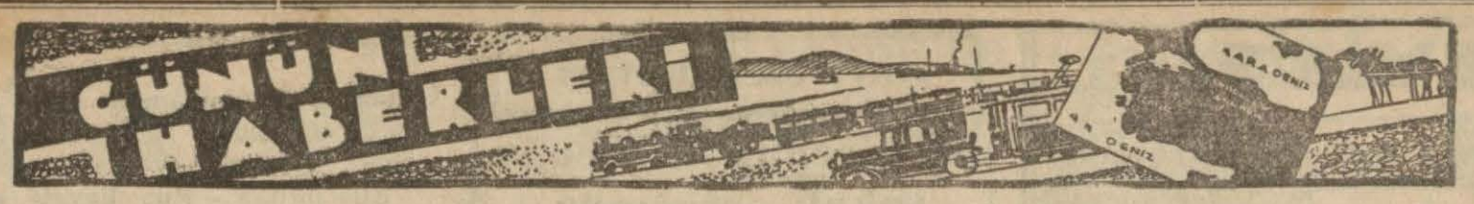

Poliste :

Esrarengiz şekilde

Bir çımacı deniz ortasında kayboldu

Polis ve müddeiumumîlik, bir kaybolma hâdisesinin tahkikina başlamıştır.

Vak'a şudur: Bir kaç gün evvel, Hızır ve Ahmet Kaptanların "Kısmet„ ismindeki motörü Marmaraya doğru açılmış. Rizeli İlyas kaptanın idaresindeki motörde, Ali isminde yirmi yaşında bir çımacı ve Hakkı Salih Bey isminde bir klâvuz kaptan varmış. Klâvuz kaptan Çanakkaleden Ahırkapı önlerine doğru gelen "Oglender„ vapurunu Karadenize geçirecekmiş. Klâvuzu vapura çıkardıktan sonra motör limana dönmüş fakat İlyas kaptan, biraz sonra çımacının ortadan kaybolduğunu görerek telâşa düşmüştür.

İlyas kaptan, Aliyi motörle bir hayli aradığı halde bulamadığını söylemekte, klâvuz, vapura çıktıktan sonra Alinin motörde olduğunu, sonra ortadan kaybolduğunu, bu kaybolmanın ne şekilde vukua geldiğini bilemediğini söylemektedir.

Tahkikatla müddeiumumî muavinlerinden Şefik Bey meşgul olmaktadır.

Et satır'le vurmuş

Beşiktaşta oturan Münire H., kendisile ayni evde oturan Pırlanta H. isminde bir Ermeni kadınını, satırla vurarak, hafifçe yaralamıştır.

Münire H. yakalanmıştır. Yaralamanın bir kavga neticesinde olduğu zannedilmektedir. Tahkikat, yapılıyor.

Jiletle yaralamış

Çukur bostanda oturan sandıkçı İsmail, Hüsniye Hanımı kavga neticesinde jiletle sağ kolundan ve elinden yaralamış, ve yakalanmıştır.

Araba ile otomobil çarpıştı

Eminönü cihetinden Karaköye geçen 2632 numaralı otomobil Galatadan Eminönüne gelen bir erzak arabasile çarpışmış, hem araba, hem otomobil hasara uğramıştır.

Araba, adama çarptı

Cibalide Ayakapıya giden caddede, Mustafanın idaresindeki araba, tüfekçi Hamdiye çarpmış, Hamdi yaralanmış, Mustafa yakalanmıştır.

Şevki Bey

Muhtelit mübadele komisyonu reisi Şevki Bey mübadele işleri hakkında talimat almak ve şimdiye kadar yapılan işler hakkında malûmat vermek üzere dün akşam Ankaraya gitmiştir. Şevki Bey Ankarada bir hafta kadar kalacaktır.

Kimler kazandı?

Tayyare piyangosunun talilileri

Yeni tertip tayyare piyankosunun ikinci keşidesine dün öğleden sonra devam edilerek bitirilmiştir. 15000 lira 18560 numaraya, 10000 lira 3498 numaraya çıkmıştır.

Sonları 21, 22, 23, 44, 91, 95 numaraları ile nihayetlenen biletler yirmişer lira, onda bir hesabile iki şer lira amorti alacaklardır. Patrikhanede hademe İspironun biletine otuz bin lira çıkmıştır. Otuz bin lira çıkan biletin diğer iki parçası şehrimizde, bir parçası Menemende ve Yalvaçta satılmış, diğer parçaları satılmamıştır.

15000 lira kazanan biletin iki parçası şehrimizde, birer parçası İzmir, Adanada satılmış, diğer parçaları satılmamıştır.

10000 lira kazanan biletin üç parçası şehrimizde birer parçası İzmir ve Konyada satılmış, diğer parçaları satılmamıştır.

Dün çekilen numaraları bugün on birinci sayfamızda sıraya konmuş bir halde bulacaksınız.

Celâl Bey

İktısat vekilinin dünkü tetkikleri

Şehrimizde bulunan iktısat vekili Celâl B. dün ticareti bahriye mektebi ile balıkçılık enstitüsünü ziyaret etmiştir.

Vekil Bey bilhassa ticareti bahriye mektebinin bütün sınıflarını, talebelerin deniz çalışma yerlerini tetkik etmiş ve gördüğü intizamdan dolayı mektep müdürünü tebrik etmiştir.

Vekil Bey balıkçılık enstitüsünü de gezmiş ve mütehassıslardan balıkçılığın inkişafı hakkında fikirlerini sormuştur.

Celâl Bey bugün yüksek ticaret mektebini teftiş edecektir.

Vazifesine iade edildi

İskân memurlarından Zühtü Beye iskân suiistimali münasebetile işten el çektirilmişti. Zühtü Bey dün vazifesi başına iade edilmiştir.

VAKİT

Gündelik, Siyasi Gazete
Istanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu

Telefon Numaraları
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24376

Telgraf adresi: İstanbul — VAKIT
Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri :

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 „	1450 „
3 aylık	400 „	800 „
1 aylık	150 „	300 „

İlân ücretleri :

Resmi ilânların bir satırı	10 Kuruş
Ticari ilânların bir satırı	12,5 Kuruş
Ticari ilânların bir santimi	25 Kuruş

Küçük ilânlar :

Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 65 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir

Adliyede :

Şoför Süruri

Divanı harbe gönderiliyor

Şoför Mehmet Süruri isminde birisinin davası, dün İstanbul ağır ceza mahkemesinde tetkik edilmiştir.

Mehmet Süruri, asker kaçağı imiş. İnzibat memuru Hilmi Ef. bir gün kendisini Sultanahmette görmüş, yakalamış, bir otomobile bindirerek, alâkadar makama teslim etmek üzere yola çıkarmış. Bahçekapıda otomobilden indikleri sırada, Mehmet Süruri, Hilmi Efendinin üzerine atılmış, belindeki tabancasını tutmuş, çekmiş ve üç el ateş etmiş. kurşunlar Hilmi Efendiye isabet etmemiş, ikisi boşa gitmiş, bir tanesi oradan geçen komisyoncu İsmail Efendinin hafifçe yaralanmasına sebep olmuş. Şoför Mehmet Süruri kaçamamış, hemen karakola götürülmüş. Şimdi katil kastile silâh atmatan suçludur.

Müddeiumumî Ahmet Muhlis Bey, suçun inzibat memuruna karşı, vazife ifa ettiği sırada işlendiğinden, bu davanın rüyeti askerî mahkemeye ait olduğunu ileri sürmüş, mahkemede davayı vazifesi harici görerek, divanı harpte muhakemeye bakılmak üzere, evrakı müddeiumumîliğe iade etmiştir.

Belediyede :

Hâl için projeler

Kerestecilerde yapılacak olan hâlin projesini hazırlamak ve inşaatini yapmak üzere belediyeye bazı gruplar müracaat etmişlerdir. Belediye, bu gruplara projelerini hazırlamalarını bildirmiştir. Diğer taraftan belediye fen heyeti de ayrıca bir proje hazırlamaktadır.

Terkos saatleri

Terkos saatlerinin muayenesine devam edilmektedir. Bozuk ve eski saatlerin miktarı tesbit edildikten sonra Avrupaya yeni saatler sipariş edilecektir. Bazı fabrika mümessilleri belediyeye asrî ve mükemmel saatler telkif etmişlerdir. Bu saatler belediyece tetkik edilecek, en sağlam ve hileye en az müsait olanı bulunursa saatler teklif sahiplerinden temin edilecektir.

Umumî müfettiş gidiyor

Şark müfettişi umumîliğine tayin edilen dahiliye vekâleti müsteşarı Hilmi Bey bir iki güne kadar Diyarıbekire gidecektir.

Bulgaristanda kontenjan

Bulgaristan hükûmeti döviz takyidatına rağmenithalât ve ihracat arasındaki müvazenenin temin edilemediğini nazarı dikkate alarak bu aydan itibaren kontenjan usulünün tatbikına karar vermiştir.

Kontenjan listesi henüz neşredilmediği için memleketimizi alâkadar eden maddelerin kontenjana dahil edilip edilemediği anlaşılamamıştır.

SOHBETLER

Münasip mi?

Dün elime, Himayeietfal cemiyeti tarafından neşredilen "Gürbüz Türk çocuğu„ mecmuası geçti. Bu güzel mecmuayı arada sırada bulur, buldukça okurum. Bu küçük mecmuada çocuk bakımı, çocuk sihhatı, çocuk doğumu ve ölümü hakkında pek faydalı yazılar, nasihatler vardır.

Son elime geçen nüshada da "Çocuk terbiyesi hakkında bir konferans„ "Ağız ve diş bakımı ve verem„ başlıklı bir yazı nazarı dikkatimi celbetti. Alâka ile okudum. Bilhassa bu son yazı üstünde durdum. Burundaki ahtapotlar yüzde altı, bademciklerin bozukluğu yüzde on beş verem tevlit ediyormuş.

Bu yazıda deniliyor ki:

Akciğer vereminin de diş ve ağızla olan alâkası yani akciğerlerin de bir (diş ve ağız mikroplanması) neticesinde kurtulamıyacağı pek kat'îdir.

Bunları okurken, hatırıma içtiğimiz cigaralar geldi. Muhakkak ki, içtiğimiz tütün hem dişlerimizi bozuyor, hem bademciklerimizi örseliyor. Hem de ahtapotları tahriş ediyor.

Çocuklara cigarayı tevekkeli şiddetle menetmiyorlar.... Çocuklar cigara içseler, herhalde bademcik bozukluğu ile ahtapotların verecekleri mazarrat daha büyük olurdu. Çünki tütünün bu uzuvlara fena tesir ettiği muhakkak..,

Bunları düşünürken, mecmuanın yapraklarını çeviriyordum. Gözüm "Tütün inhisar idaresi„ nin bir ilân ilişmez mi?

Bu sefer şunu düşünmeğe başladım: Ağız ve diş hıfzıssıhhasından bahseden ve ismi "Gürbüz Türk çocuğu„ olan bir mecmuada, tütün reklâmı yapmak, tütünü tavsiye etmek münasip mi?

Harhalde bunun yerine incir, üzüm ve fındıklarımızı reklâm etmek çok daha iyi değil midir?

Türk çocuğu tütünle değil, fındık üzümle gürbüzleşir.

Selâmi Izzet

Adliyede bir tayin

İstanbul ağır ceza mahkemesi zabıt kâtiplerinden Bahaettin B. Bafra istintak hâkimliğine tayin edilmiştir.

Vazifesini muvaffakiyetle ifa eden kıymetli bir adliye memuru olan Bahaettin beye, yeni vazifesinde de muvaffakiyet temenni ederiz.

15 Yıl evelki VAKIT

13 Şubat 1917

— Vukuu irtihalini dünkü nüshamızda yazdığımız Hâkanı sabık Sultan Abdülhamithanı sani hazretlerinin cenaze merasimi dün mutantan surette icra edilmiştir. Cenaze alayı vâlâ ile Beylerbeyi sarayından alınarak divan yolu kurbindeki türbelerine nakil ve türbe derununda tahsis edilen mahalde rahmeti ilâhiyeye tevdi edilmiştir.

— Maarif nezareti fenni terbiye encümeninden bildirildiğine göre muallim içtimalarının birincisi şubatın yirmi ikinci cuma günü saat ikide Darülfünun konferans salonunda inikat edecektir.

Salonda muallimelere de yer ayrılacaktır.

— Avusturyada tahsil etmek üzere İzmirce intihap edilen 21, Manisadan gönderilen 13 efendi dün İstanbula gelmişlerdir. Bir hafta içinde Avrupaya izam olunacaklardır.

OSMANLI DEVLETİ ÖLÜRKEN...

Muharriri : Celâl Nuri

* İktibas,nakil, tercüme hakları mahfuzdur *

Harem dairesinden dans salonuna

On beş yaşında vardım. Rumelinin, o matemi ile dağdar olduğumuz hakikî Türk elinin güzelce bir şehrinde, büyüklerin meclisinde, bir ramazan gecesi, söylenenleri dinliyordum. Sancak erkânı kadı, müfti, oralı olup ramazanı geçirmiye gelen meşhur bir kazasker efendi, askerî teftişe çıkmış bir miralay hazırdılar.

Hatırımda kaldığına göre geçen bahisleri hulâsa edeceğim.

O günlerde Tisalya harbi başlıyacaktı.

Miralay bey askerî ilimlerin fevkalâde ilerlediğinden bahsetti. Sözleri bir bir aklımdadır. Lâkin tekrara lüzum görmem. İsabetli fikirler. Bir erkânıharp zabitine yakışacak mütalealar. Zırhlılardan, yeni toplardan malûmat verdi.

Muhasebeci bey mektep mezunu. O da servet üzerine bahisler açtı. Cüz'îce fransızca biliyormuş. Avrupanın malî müesseselerini anlattı. Lâkin bildiklerinin pek eksik olduğunu şimdi hissediyorum.

Meclisi idare başkâtibi hem zarif, hem şair... Bizim ilmî, malî, iktısadî vaziyetimizle alay etti.

(Ha...., ihtar edeyim: "İktısat) kelimesi o esnada meçhuldü. Bu kelime sonradan icat edildi. O zamanın ıstılahatı ticarî vaziyet, malî vaziyettir.)

Biri dedi ki: — Hepsi güzel . . . Onlar her halde bizden hem ileri, hem zengin.. Öyle olmasaydı orduyu tanzim için Almanyadan paşalar getirtmezdik; İngiliz tersanelerine zırhlılar yaptırmazdık; Paris bangerlerinden para istikraz etmezdik; malın iyisini Paristen, Londradan almazdık...

Evet, hepsi iyi, hepsi güzel amma, iki şeyleri kötü: Biri dinleri, ikincisi ahlâkları..

Müsaadenizle baş kâtibin dine ait olan fikirlerini nakletmiyeceğim. Diğer kısma gelince:

— Efendim, dedi, namus, alafranga âlemde yoktur. Meselâ balo.... Gene baş kâtibin sözlerini kesiyorum.. Balo hakkında söylemediği kalmadı..

Buna yakın sözleri, yaşı bugün elliden aşağı olmıyan herkes, hayatında binlerce ve binlerce defa duymuştur.

Harem hayatı, peçeli, örtülü kadınlar, erkekle konuşmıyan hanımlar, memur, kâtip, tacir olamıyan hanımlar.. O devirde, şüphesiz, bir kadının gözlerini, elini göstermesi bile iffete mügayir bir hal addolunurdu.

Onun içindir ki, yalnız Avrupalılar değil, alafranga âleme mail olan yerliler bile çirkin görünüyordu. Ahlâk, bir jandarmaya muhtaçtı. Otuz beş yıl evvelki içtimaî heyeti görenlere, tetkik edenlere öyle gelirdi ki onun değişmesi için en azdan beş yüz sene lâzımdır. Daha az bir zamanda Osmanlı âlemi bu telâkkisinden vaz geçemez.. Kadınların hürriyeti terakki ve tekâmül programının en son maddesi addolunabilirdi.

.... Meğer bu fikirde bulunduklarını zannettiğimiz kimselerin —ki kahir bir ekseriyetti— kanaatleri muhkem değilmiş. Köksüz kanaatler..

* * *

(Mai Fare) gazinosunda vur patlasın, çal oynasın, dansediliyor. Baş döndürücü, yorucu, öldürücü bir dans.... Sekiz siyahî muttasıl Okyanosya havaları çalıyorlar . . . Bizim hanımlarımız asla yorulmıyorlar. Sanki 13 asır hiç dansetmiyen büyük analarımızın intikamını alıyorlar gibi bugünkü batın hoplıyor, zıplıyor...

Bir takımı iptilâyı o dereceye götürmüş ki: —hayatta dans da olmasa ,vallahi, ölümle onun farkı olmaz ;diyor!..

Kimi gece yarısına kadar uyuyor ki danstan başka bir şeyle uğraşmasın. Hani, vaktile, orucu hissetmemek için akşama kadar uyuyan tiryakiler gibi.. Tiryaki kelimesini telâffuz ettim. Ben yalnız cıgara, enfiye, afyon, nargile, kahve ve belki çay tiryakiliğini ve içki iptilâsını bilirdim. Meğer bir de dans iptilâsı, tiryakiliği varmış..

Yedi ,sekiz sene evvelki dans iptilâsı, tıpkı İspanyol gribine benziyordu. İstanbulu, Anadoluyu kapladı. Pendikte mi, o civarda bir yerde mi mütemadiyen dansetmekten vefat etmiş birinin ismini ve resmini gazetelerde gördüm.

..... Dans, bir frenk icadıdır.. Bizdeki oyun ise, vaktile, başka mahiyetteydi. Alafranga herkes danseder. Dnasa iştirak edilir. Dans çift oynanır.. Danseden oyuncu değildir. Maksadı başkalarını eğlendirmekten pek uzaktır O âlemde, dansetmekle hem kendi eğlenir, hem iştirakile şetareti arttırır.. Kral ve imparator, kraliçe ve imparatoriçe, rical, zabitler, gençler, karıları, kızları, bir müsamerede, hep oyuna karışırlar. Dans haysiyeti kırmaz. Alafranga cihanda eskidenberi kaide budur.

Bizden bir evvelki neslin alaturka düşünenleri ise dansı memleketimizdeki köçek ve çengi oyunlarına benzetiyorlardı. Yanlışlık buradan geliyor, işte... Bizde dansör ve yahut dansöz bir numaradır. Başkalarını eğlendirmek için oynar .

Oyununa mukabil ücret ve bilhassa bahşiş alır. Tek başına oynar.. Hazır olanlar onu seyreder, gülerler, eğlenirler. Onun oyununa kendisini sayan iştirak etmez. Alaturka dansörün karşısında siz bir tiyatro, sinema, cambazhane seyircisinden başka bir şey değilsiniz.

İşte bu farkları bilmiyenler, toptan eğlencenin, herkesin iştirakile hasıl olan zevkin ecnebisi olan baba ve ağabeylerimiz ciddî insanların baloya karışmasını anlayamıyorlardı..

Abdülkerim Paşa isminde biri Rusya imparatoriçesi büyük Katerina nezdine elçi gönderilmiş. Başkâtibi Nahifî Efendi de sefaretnamesini yazmış. Diplomat efendi Katerinanın Osmanlı elçisinin şerefine verdiği baloya (der vasfı cemiyeti masharagi) diyor ve orada çalınan havaları kapı gıcırtısına ve sinek vızıltısına benzetiyor .

Bu selefler kadınların açık olabileceklerini hayallerinde geçiremiyorlardı. Öyle bir âlemde yaşanıyordu ki bir insan meşru zevcesinin ismini bile söyliyemezdi. Örf, âdet, ahlâk bu cihete müsaade etmezdi. Onun içindir ki bütün frenk âlemi toptan itham edilmiştir.

..... Fakat bu sıkılık tabiî değilmiş.. İnsanın yaradılışında hürriyete kabiliyet de, ihtiyaç da vardır. Kadın, kutu içinde saklanmağa mahkûm bir nesne olsaydı Allah ona bir can vermezdi.

İşte bu kabiliyetin, bu ihtiyacın vücudu, yeni hürriyetin ilânında görüldü. Aç kalan birinin eline yiyecek geçince onu, nevine, nefasetine bakmıyarak acele acele yemesi kabilinden, sekiz, on yıl evvel hatun kişilerimiz toptan ve müstacel danslara başladılar.. Ha döndüler, ha döndüler!..

..... Vaktile İbrahim Abilof isimli bir Azerbaycan Bolşevik elçisi Ankaraya gelmişti. Bu zat mütemadiyen yer ve mütemadiyen ziyafetler çekerdi. Hem ne ziyafetler .... Mücadelenin ilk devrinde, her şey kıtken, öğleden sonra saat ikide sofraya oturur, sabahın ikisinde sofradan kalkardık. 12 saat yemek... Altı, yedi yemekten sonra çorba gelirdi. Bu da ne?. Bunu ev sahibinden sorardık. Saatine bakar: — Akşam yemeği başladı; derdi.

Zavallı İbrahim Abilof, sonra, İzmirin istirdadında, fazla yemekten vefat etmiştir. Cenabı hak kendisini ahrette (Lenin) e karin etsin...

Bu kadar fazla yemenin sebebini kendisinden sorduğumda demişti ki: — Uzun müddet Siberyada menfî idim. Senelerce aç kaldım.. Şimdi onun acısını çıkarıyorum!...

Celâl Nuri

Kari Mektupları

Bir mecnun ile çocuğu sokak ortasında

Karagümrüklü bir okuyucumuz yazıyor:

Burada bir zavallı mecnun adam cağız var ve bu adamın bir de üç yaşında bir erkek çocuğu var. Ailesi ise ölmüştür. Bu adam, bu zavallı çocukla birlikte burada bir evin bodrumunda yatıp kalkıyordu; şimdi bunları oradan da sokağa attılar. Buna ne mahalle heyeti, ne hiç kimse bakmıyor. İhtimal bu halden Himayei Etfalin de haberi yok! Halbuki, buradaki çocuk bakım evinde böyle birçok çocuklara bakılırken bu mecnun adamın üç yaşındaki çocukla birlikte sokakta kalması muvafık mıdır? Hattâ bu halde tehlike bile vardır. Deli adam her şeyi yapabilir. Himayei Etfalin ve başka lâzım gelenlerin buna nazari dikkatlerini celbetmenizi rica ederim efendim.

Kadın birliğinde bedava ders

T. K. B. Kâtibi Umumiliğinden:

Birliğimizde meccanen verilmekte olan Fransızca, Almanca ve türkçe lisan derslerine devam edilmektedir. Dersler muktedir muallimler tarafından veriliyor; bu derslerin içinde ayrı ayrı kurslar mevcuttur. Yeniden kaydolmak arzu edenler Cumadan maada her gün saat 14 ten 18 e kadar birlik merkezine müracaat edebilirler.

Onümüzdeki Çarşamba akşamı **Elhamra** sinemasında

Rus ihtilâli - Rus hayatı arasında geçen hakikî bir aşk sergüzeşti olan

HALK'ın KIZI

harikulâde filmini takdım edecektir. Baş rollerde :

Miryan Hopkins - George Bankroft

Meşhur sinema rejisörünün beğendiği güzel

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

zandığımı söylediler. Jüri heyeti meyanında hiç kimseyi tanımadığım için bu zatların kim olduğunu bilmiyorum.

Aka Gündüz Beyi de tanımıyordum. Nazire Hanımın güzellik müsabakası olan 1000 liradan vaz geçerek seçildiğini bilmiyorum. Yalnız bazı dedikodular işittim. En iyisi jüri değişmeli, yeniden intihap yapılmalı.

Nazire Hanımın cevapları

Diğer taraftan Nazire H. da şu beyanatta bulunmaktadır:

— Benim müsabakaya girmiye niyetim yoktu. Maksimdeki danslı çayda gördüğüm teşvik ve bu işi tertip edenlerin ısrarı üzerine hemen zorla girdim. Eğer maksat halkın arzusu ise ben Maksimde bulunan yüzlerce kişinin arzusuna da yanamıyarak müsabakaya girmiştim.

Tokatliyandaki hâdiseden çok müteessir oldum.. Kraliçelik için çiçekten bir taç yapılmıştı.. Daver bey, Peyami bey:

"Küçük salona gelin de tacın başınıza uyup uymadığını tetkik edelim!,, dediler.. Öteki güzeller henüz kraliçenin kim olduğunu bilmiyorlardı. Yavaşça küçük salona geçtim. Çiçekten tacı küçültüp büyülttük.. Başıma uydu.. Bu tacı Naşide Saffet H. salonda başıma giydirecek bu suretle takdim merasimi yapılmış olacaktı. . Büyük salona geçtik.. Naşide H. tam tacı başıma koyarken Aka Gündüz Bey ayağa kalktı.

Teessürümden ne yapacağımı bilmedim.. Tacı Naşide Saffet H.a verip Vamık Ruhi beyle birlikte Tokatliyandan çıktım...,,

Bir üçüncü güzel

Şu güzellik kraliçeliği meselesi bitinciye kadar bu mesele etrafında bir şey yazmamağa karar vermiştim. Fakat dün, bir hâdise, daha doğrusu bir tesadüf beni bu fikrimden caydırdı.

Bütün intihaplarda olduğu gibi şüphesiz ki, güzellik intihaplarında da yanlışlıklar olabilir. Fakat nisbeten, güzellik intihabında yanlışlığın az, çok az olması lâzımdır. Zira güzellik intihabı mantık ile ve hele bizde, muayyen bir ölçü, bir nümuneye nazaran değil, göz ve his ile yapılan bir seçmedir.

Seçmede de âmil olan unsurlar nihayet umumî manasile güzellik ve cazibe olabileceğine nazaran hatanın az olması lâzımdır.

* * *

Dün, gazetede, güzellerin resimlerine alıcı gözile ilk defa bakınca, 21 numarayı taşıyan hanımda durdum. Bu, tanıdık bir sima idi. Biraz soruşturunca, bu hanımın, Almanyadan buraya gelmiş ve güzellik müsabakasının ancak son kısmına yetişebilmiş olan Melâhat H. olduğunu gördüm ve o zaman derhal hatırladım.

Melâhat Hanım hakikaten [illegible] güzelliğini temsil eden bir hanımdır. Hattâ bir aralık "Nice,, şehrinde bulunurken, meşhur ve sonradan islâmiyeti kabul etmiş [illegible] Avrupada oturmıya karar vermiş Amerikalı sinema rejisörü Rex Ingram Barut isimli şarka ait bir filminde baş rolü kabul etmesi için kendisine çok ricalarda bulunmuştu. Fakat Melâhat Hanım, o zaman henüz pek genç olduğundan bu teklifi kabul etmemişti.

İşte bu Melâhat H., geçen müsabakaya girmiş olan 21 numaralı ayni Melâhat Hanımdır, kendisi temsilî bir güzelliğe [illegible] bir tipte ve şahsiyette olmasına rağmen, seçilememiştir.

Şüphesiz bu hâdise, intihap heyetinin lehine kayıt edilecek hâdise değildir. Çünkü, zannetmem ki, intihap heyetinin içinde kadın güzelliğini seçme hususunda binlerce "yıldız,, görmüş, [illegible] rinden intihap yapmış bir reis olan Rex İngram kudretinde [illegible] lar bulunsun. Nerde kaldı ki, güzellik kraliçesi olarak seçilen Nazire Hanımın rakibesi olan yalnız Melâhat Hanım değil, Birsen hanım da var.

İstanbul Belediyesi Darülbedayi Şehir Tiyatrosu Temsilleri :

Yarınki salı günü akşamı birinci defa

ŞAKA

Nakili: Bedia i. Galip Hanım

Komedi 4 perde

İSTANBUL BELEDİ DARÜLBED

TAKVİM

	Pazartesi	Salı
	13 Şubat	14 Şubat
	18 Şevval	19 Şevval
Gün doğuşu	6,59	6.59
Gün batışı	17,40	17.4
Sabah namazı	6,04	6.0
Öğle namazı	12,28	12.2
İkindi namazı	15,20	15.2
Akşam namazı	17,40	17.4
Yatsı namazı	19,11	19.1
İmsak	5,19	5.1
Yılın geçen günleri	44	4
" kalan "	322	321

HAVA — Yeşilköy askerî rasat [illegible] kezinden verilen malûmata göre, bu hava bulutlu olacak ve yağışlı de[illegible] edecektir. Rüzgârda garp istikametin[illegible] esecektir.

Dün en fazla sıcaklık 10, en [illegible] derece ve hava tazyiki da 758 milim[illegible] rede idi.

Radyo:

ISTANBUL — 18 den 18,45 e[illegible] dar Vedia Rıza H. 18,45 ten 19,[illegible] kadar orkestra, 19,30 dan 20 ye k[illegible] Fransızca ders (müptedilere mahsus) den 20,30 a kadar Darülbedayi artis[illegible] tarafından temsil, 20,30 dan 21,30 [illegible] dar Safiye H. ve arkadaşları, 21,30 [illegible] 22,30 a kadar orkestra, ajans ve b[illegible] haberleri, saat ayarı.

VAKIT'ın edebî tefrikası № 42

CANIM AYŞE

Selâmi Izzet

— Ne?

Senih hayretten, olduğu yerde mıhlanıp kaldı.

Demek Ayşe, Ahmet Barunî Bey le evleniyordu.

Nasıl olmuştu da, bu elli yaşın daki, büyük babası yerinde olan bir adama varmıya razı olmuştu?. Şaşılacak bir şeydi bu... Eğer bu nu başka bir yerde duysaydı, im kânı yok inanmazdı.

Ya Kemal?

Kemale ne olmuştu?

Kemal nerede idi?

Kemal bu işe ne diyordu?

Senih bir kâbus geçirdiğine hük metti.

Kalbi muztaripti, beyni ağrıyor du. İçinde bir isyan kabarıyordu.

Bu halde, oturup konuşmasına gülüp söylemesine imkân yoktu.

Veda edip çıktı.

Kemalle Ayşenin arasında ne olmuştu? Belki de hiç bir şey ol mamıştı. Fakat namevcutlar dai ma haksızdır. Gözden uzak, gönül den de uzak derler. Kemal İstan buldan ayrılınca, Ayşe onu unut muştu. İhtiyarın serveti gözlerini kamaştırmıştı.

Senih buna da ihtimal veremi yor, buna da inanamıyordu. Bu bü yük aşk, bu kadar çabuk sönüp gi der miydi? Hem Ayşe, Kemali bı raktıktan sonra, Senihi aramamış, gidip Ahmet Barunî B.le evlenmiş ti, onunla evlenmek için Kemali bırakmıştı.

Bu, ancak para hatırı için yapı lırdı. Bunun başka hiç bir sebebi yoktu. Arabın kâşaneleri, yatı, el masları, paraları kızın başını dön dürmüş olacaktı.

Garip şey!.. O saf, masum, ve karlı kız demek kendini satmıştı? Para uğuruna aşkını âşıkını feda etmişti.

Senihin kalbi sızladı.

Ayşeden bunu ümit etmiyordu. Bir çok erkekler gibi, o da bütün kadınlardan şüphe mi edecekti? Şüpheye düşmesi mi lâzımdı? De mek her kadın, para hatırı için böy le ahlâksızlık yapmıya hazırdı öy le mi?

Ayşe gibi asil ruhlu bir kız bile, paranın karşısında baş eğmişti.

Senih derin bir düşünceye dal dı.

Ayşe ile yüz yüze gelince ona ne diyecekti?

Kemalle evlenmiş olsaydı, Ay şeyi tebrik etmesi biraz güç ola caktı. Fakat şimdi, bu izdivacını tebrik etmesine imkân yoktu.

"Bu ahlaksızlığınızı tebrik ede rim,, diyemezdi.

Tam bunları düşünerek yürüdüğü esnada, karşıdan Ayşenin gel diğini gördü.

Ayşe dalgındı, başı önünde gi diyordu. Senihi görmedi. Senih te, Ayşe ile konuşmamak için, derhal karşı kaldırıma geçti, adımlarını sıklaştırdı. Hızlı hızlı yürümeye başladı.

Bir zaman, Kemalden başka kim olursa olsun, Ayşe ile evlenmesine mani olmağı azmetmişti. Fakat şimdi bu azmi gevşemişti. Ayşeden de, nişanlısından da nefret ediyor du.

İşte Ayşeye hiç bir kimse yar dım etmiyordu. Hiç bir ümidi kal madı.

Bunun farkında mıydı?

Babasının Bursada hastalandığı günden beri, Ayşe tamamile değiş mişti.

Bitkin ve perişan bir haldeydi. o şen, neşeli, güler yüzlü kızdan e ser kalmamıştı. Gözlerinin feri kaç mıştı. İhtiyarlamıştı.

Arada sırada, küçük bir deftere, hissiyatını, gönlünden geçenleri kaydediyordu.

İşte:

"Kemal bu defteri senin için yaz mıya başlıyorum. Bir gün elbette sana bu yazdıklarımı okurum... O nefret ettiğim adamla evlendikten sonra bu defteri okursun.

"İçimi bilsen, kalbimden geçen leri bilsen... Bunları bilmeni, anla manı, bana acımanı ve beni unut manı istiyorum.

"Bana acı ve beni unut Kemal.

"Fakat ben seni unutmıyacağım. Seni unutmama imkân yoktur Ke mal... Kemalim... Kemalciğim...

"Seninle gizli nikâhımızın hatı rasını, gönlümde bir demet çiçek gibi saklıyorum.. Ne yazık, ki bu çiçekler soldu, yaprak yaprak dö külmiye başladı..

"Bir demet diken, yaprakları ku ruyup dökülmüş bir demet güldü..

"Sevgili Kemal, beni ilk öptü ğün günü ve beni son defa bağrı na bastırdığın akşamı hatırlıyo rum. Aklımda hep o günle o akşam var. Meğer beni bu son sarışınmış!

"Babam bugün biraz daha iyice. Yakında Ahmet Barunî Bey res men izdivacıma talip olacak. Be nimle evlenmek istediğini babama söyliyecek.

"Ya ret edersem?

"Yeminimi düşünüyorum.. Fa kat ne yapayım, böyle feci bir ye minin hükmü yoktur.

"Ret edeceğim, istemiyeceğim.

"Seninim Kemal, senin olaca ğım.,,

* * *

"Allahım beni affet!

"Yeminimde hanis olacaktım. Babam tekrar hastalandı.. Aczim den, ıztırabımdan çıldıracağım. Yeminimi tutacağım, sözümden dönmiyeceğim... Babamın hayatı benim elimde, benim sözümde...,,

* * *

"Kemal benden mektup alama dığı için merak ediyor. Herkese mektup yazıp beni sormuş...

"Ona bir mektup yazdım.

"Uzun uzadıya yalan söleme dim. Yalnız hakikatin çoğunu sak ladım.

"Babamın hastalığını, benim döktüğüm göz yaşlarını anlattım.

(Devamı var)

Halkevi içtimaî yardım balosu

İstanbul Halkevi içtimaî yardım şubesi tarafından tertip olunan se nelik büyük balo şubatın 16 ıncı Perşembe günü akşamı Beyoğlun da Perapalas salonlarında verile cektir. Neticesi itibarile büyük bir emrihayıra hizmet eden bu balo nun fevkalâde mükemmel ve zen gin olması için her türlü tertibat alınmıştır. Şehrimizin yüksek ti caret müesseseleri tarafından he diye edilen yüzlerce eşya balodaki misafirlere piyanko keşidesile tev zi olunacak ve o gece bütün davet liler birer kıymettar hediye ile av det edecektir. Baloda hususî bir balık avı eğlencesi de vardır. Bu eğlence dahi çok kıymetli hediye ledren ibarettir.

Hem fevkalâde bir eğlence, hem de büyük bir emri hayıra hizmet vesilesi olan içtimaî yardım balosu kaçırılmıyacak bir fırsattır. Adedi pek az olan biletler Halkevinde tedarik olunabilir.

"Rumeli,, hanında öldürülen kadın

Sokratın anası

Mahkemede şahitlik etti

(Baş tarafı 1 inci sayıfamızda)

Terz'nin borcu!

Şahit terzi Sokrat Efendi, şu şekilde ifade verdi:

— Firarî Yani, bana elbise yaptırmıştı. Kendisinin Yunanistana gitmiye hazırlandığını öğrenince, bana borcu olan yüz lirayı istedim. "Param yok, amma elimde tahvilât var. Sana bunların numaralarını vereyim. Bu tahvilât, piyasada kaça satılıyorsa, öğren, satalım, borçum olan yüz lirayı al,, dedi. Amma, buna vakit kalmadı. Onun cinayeti işlediği ve bu tahvilâtı çaldığı meydana çıktı.

Şahit Madam Emiliya, Aleksandra, matmazel Panayota "Rumeli,, hanında kiracı imişler. Birincisinin vak'aya dair malûmatı yoktu. Madam Aleksandra, şöyle dedi:

— Bir gece, handaki daireme geldim. Komşum Madam Antuvanettanın kapısı aralıktı. Merak ettim, zile bastım. Ses çıkmadı. Bu sırada Matmazel Panayota da geldi. "Komşumuz, belki kapıyı kapatmayı unutmuştur.,, diye, ikimiz birden çekip kapattık.

Matmazel Panayota, ayni şekilde şahitlik etti. Telefon memuru Recep Mümin B., çağırıldı, o da Beyoğlunda bir kahvede gazete okurken, Sokratın cinayet havadisile alâkadar olduğunu, kendisine "ben, türkçe bilmiyorum. Sen oku da dinliyeyim!,, dediğini, "katili bulmuşlar mı?,, diye merakla sorduğunu, kendisinin de "bugün değilse, yarın tutarlar!,, demesine karşı, onun beti, benzi attığını bildirdi.

Kız kardeş ve ana

Sokratın kız kardeşi Matmazel Katinaya, suçlunun kız kardeşi olması itibarile, isterse şahitlik etmiyebileceği izah edildi. O da, bir şey söylememeyi, çekilmeği tercih etti.

Sokratın anası Madam Floraya gelince, o, yeminle şahitlik etmeyi kabul etti. Şunları anlattı:

— Cinayet olduğu gün, öğleden evel, ölen kadın, bizim eve uğradı. Ben, kendisini tanımıyordum. Benim çocukları sordu, biraz sonra onlar geldiler. Bu kadın, Yani ile konuştu, gitti. Akşama doğru, Yani ile Sokrat beraber çıktılar. O madamın evine gideceklerdi.

Domates salçası!

Akşam, evvelâ Yani, sonra Sokrat, eve döndüler. Yaninin elbisesinde kan lekeleri vardı. Bana evelâ "domates salçasıdır,, , sonra "bir otomobil çarptı da kanadı elle rim,, dedi. Sokratın ellerinde de çizikler gördüm.

Cinayetten dokuz gün sonra, Yani Yunanistana giderken, bana bir mikdar para, bir de içi tahvilât dolu paket verdi. "Paketi yastığın içi ne koy, sonra yastığı tekrar dik!,, dedi. Kimden aldığını sordum. Evelâ "Sana ne?,, , sonra "bir arkadaşımdan aldım,, dedi.

Neticede muhakeme, diğer şahitlerin ve bir müdafaa şahidinin çağırılması için, 13 mart saat 13 e bırakıldı.

Güzellik müsabakaları

Kızlarımızın manevî varlıklarını tahrip ediyor!

Güzelliği teşvik etmeliyiz, fakat müsabakaları değil!

Güzelliği severim, güzelden hoşlanırım. Bedîî temaşa, ruhun ibadetidir.

Dalının üstünde baharı özliyerek açılan ve gözlere samedanî bir ziyafet halinde uzanan çiçekler, bence koklanmaktan ziyade seyredilmek içindir. İsterim ki hiç bir el onların yapraklarındaki ipek kıvrımlarına dokunup buruşturmasın, hiç bir şamme onların insanın içine ılık bir tat ve ürperme veren renklerini soldurmasın.

Bahçede kökü toprakların derinliklerine uzanıp kuvvetlenen, endamı havada ve aydınlıkta sallanan canlı nebat, vazoda ve yakada boynu bükük ağlar gibi duranı ondan bin kat güzeldir. Kadınları pek eskidenberi çiçeklere benzetirler. Bu teşbih eğer doğru ise kadınların da ancak kendi muhitlerinde, kendi havalarında ve kendilerine en uygun gelen fon içinde daha güzel olduklarını kabul etmeliyiz. Onun için dir ki her güzeli yerli yerinde bırakmak ve uzaktan hayranlık duyup heyecanlanmak ruhanî hazların en kibarıdır. Bedîî temaşa, ruhumun ibadetidir.

*

Neslimin kadınlarını, erkeklerini güzel görmek istiyorum. Güzellik, neş'e, kuvvet ve hayattır. Bir milletin içinde güzellerin çoğalması, o milletin manevî varlığı için kazançtır.

*

Her asrın güzellik telâkisi o asrın karakterine göredir. Yirminci asır, insan zekâsının "meçhul" ü yendiği, "sır,, ın suda eriyen birmadde gibi dağılıp kaybolduğu, "bilinmiyen,, i örten tabakaların birer birer kaldırıldığı bir devirdir.

Her şeyi bilen ve yapabilen yirminci asır adamı, "güzellik,, mefhumunun esrarengizliğini de artık gidermiştir.

*

İnsanların ziya ve hava içinde avare dolaştıkları ve uzak âlemlerin yanıp tutuşmasını seyretmek için kızıl ufuklara karşı ağaç altlarına uzanıp yattıkları devirlerde güzelliğin elbette bol, rahat ve geniş çizgileri olmalıydı. Halbuki dünün plâstik güzelliğini vücuda getiren âmiller yerine bugünkü hayatta hareket, cevvaliyet, sürat esastır. ve güçleşen hayatın meşakkatlerine dayanabilmek için de sihhat lâzımdır.

Eski güzel, kuş tüyü yastıkların zineti idi; yenisi iş hayatının girdibadı içinde, ayakta ve sokaktadır. Eski güzel, kalıptı, zarftı, resimdi; onun içindir ki eskiden "tasvir gibi güzel!,, derlerdi. Bugünküsü ruhtur, dimağ ve zekâdır.

Şu halde anlaşılıyor ki yirminci asrın güzelliğindeki hâkim vasıf, sağlâm, adalî ve atletik bir vücutta içten gelen bir olgunluk, canlılık, daima değişen ve yenileşen bir dimağ ve ruh kuvveti, hülâsa dinamik bir haldir.

Demek ki yeni güzel, güzelleşmeyi bilen, çizgileri karşısındaki gözleri okşayıp sihirliyen, dimağı karşısındaki dimağları doyurup büyülüyen ve ruhu, karşısındaki ruhlara bir heyecan kasırgası halinde dolup boşalandır.

Yirminci asır kadınının içi, dışı güzel olmalıdır.

*

Kızlarımızı bu sağlam vücut, kafa ve ruhla yetiştirelim. Gençliği yetiştirmekle meşgul müesseseler ve gençliği yetiştirenler bu yeni estetikten tegafül etmemelidirler.

*

Güzelliği teşvik etmek lâzımdır. Fakat bunun yolu müsabakalar değildir. Hiç bir esasa ve ölçüye dayanmıyan, hele aslâ dimağ ve zekâya hitap etmiyen bir usulle yapılmakta olan müsabakalar, kızlarımızın manevî varlıklarında tahribat yapıyor. Müsabakada kazanan ve bir yıl mütemadiyen kendisinden bahsedilip ismi, resmi dillere destan olduktan sonra sene sonunda unutulan genç kızın - eğer biraz zayıf ruhlu ise - artık ne baba ocağında, ne aile bucağında o debdebe ve ihtişamı bulamayıp bedbaht olacağından şüphe eder misiniz?

Ya kaaznamıyanların husranı?

Talebemden bir genç kız, sene başında hiç değilse orta seviyede iken bir aralık derslerini sermeğe gitgide büsbütün yüz üstü bırakmağa başlamıştı. Yıl sonunda sınıfı dönen ve sonra da utancından mektebi bırakıp çıkmağa mecbur olan bu hanım, öğrendik ki o sene güzellik müsabakasına girmiş ve birinci olmamışsa bile hayli de beğenilmiştir!

Sade güzellik müsabakası değil, fakat mektep muhiti haricindeki bütün müsabakaların talebe üzerindeki tesiri daima tahripkâr oluyor.

Gene bir yıl talebemden bir genç hanım, bir adadan bir kıyıya yüze yüze geçmişti. Gazeteler ismini yazdılar, spor mecmuaları resimlerini bastılar ve bir hamlede kahraman olan genç artık ideal ine irişmiş, meşhur olmuştu. Netice şu oldu ki bir adadan bir kıyıya şu kadar dakikada yüze yüze geçen hanım, yedinci sınıftan, sekizinci sınıfa bir senede geçemedi!

*

Güzellik müsabakası yapanların bu işi haklı olarak bir satış meselesi saydıklarını ve kimsenin ticaretine, kazancına, alış verişine karışılamıyacağını bilirim. Bu satırları yazmakla bu işlerin düzeleceğini de zannetmem. Fakat bütün bunlara rağmen bana bu yazıyı yazdıran şudur: Gazetelerden birinde son güzellik müsabakasındaki filân şehir birincisinin henüz on altı yaşında olduğuna dair bir havadis okudum. Yüreğim "cız!,, etti: Orta tahsil yaşı.

Filân şehir birincisini tanımıyorum; mektepte okumuş mudur, bitirmiş midir? Bilmiyorum. Zeki ve kibar bir hanım. Elbette tahsili de yolunda olacak. Allah mes'ut etsin. Fakat orta tahsil yaşında bir güzellik kraliçesi bana biri müsabakada muvaffak olamadığı için, ötekisi başka bir müsabakada muvaffak olduğu için dönen iki talebemi hatırlattı; yüreğim burkuldu.

Refik Ahmet

EĞLENCELİ YAZILAR

Hanım — Bugün sizinle az kalsın karı koca olâcaktık.Beni otuz sene evel babamdan istediğinizi, babamın vermed ğini hatırlıyor mısınız ?
Bey — Hayatımın en tatlı hatıralarından biri budur.

Aptal ve zengin

Davit Efendi, işini yoluna koyduktan sonra bir evlât sahibi oldu. Salamon büyüyünciye kadar Davit Efendinin serveti on misline çıktı ve artık şehrin sayılı zenginlerinden biri olduğu zaman da Salamon on beş yaşına bastı.

Davit oğluna hayatı ve insanları iyice öğretmek istiyordu. Onunla sokağa çıktığı bir sırada köşede pinekliyen bir zavallıyı gösterdi:

— Salamon, şu adami yordun mu?.

— Yordum, fıkaranın biri..

— Yalnız fıkara değil, aptal da.. Aptal fıkara aptaldır.

Bir kaç gün sonra Davit Efendi gene Salamonla Beyoğlu caddesinde gezerken mükellef bir otomobil içinde, kürklere sarılı iriyarı bir adamın geçtiğini gördüler. Amma bu adamın yüzü bir kaç gün evvel gördükleri dilencinin yüzükadar ahmaklık ifade ediyordu.

Davit Efendi sordu:

— Bu adami yordun mu?.

Küçük Salamon bir kaç gün evvel gördükleri fıkaranın ahmak suratile bunun arasında bir muka - yese yaparak:

— Yordum baba, aptalın biri..

Davit Efendi hemen tekzip etti:

— Yanniş söyledin Salamon.... Bu aptal adam zengindir. Aptal bir zengin zengindir, bu adam da zengindir.

Sonra oğlunu daha iyi tenvir etmek için ilâve etti:

— Buyuklarin şu sozunu unutma: "Eğer bir köpek zenginse ona köpek beyefendi derler.,,

Yerinde bir cevap

Gevezeliğiyle meşhur olan S. Bey mecliste şu hikmeti savurdu:

— Kadınlar için en müşkül şey, dinlemektir!.

Tahammülü kalmamış olan ev sahibesi cevap verdi:

— Hayır, en müşkül şey can sıkıcı sözleri dinlemeğ muktedir olamamaktır.

Fehim Efendi ..

Merhum san'atkâr Fehim Efendi, son zamanlarda değil, fakat evvelce son derece şen bir adamdı. Sahnede ince hareketler, mimiklerle halkı gülüp eğlendirdiği gibi hususî hayatında da bin bir nükte ile, şen fıkralarla etrafındakileri ve kendini eğlendirirdi.

O zamanın yeni muharrirlerinden birinin eserini oynarken Fehim Efendi neş'esiz ve tatsız oynamış.. Muharrir beyin buna canı sıkılmış, bunu Fehim Efendiye açıktan açığa söylese paparayı yiyecek..

Onun için piyesin ikinci oynayışında perde arasında Fehim Efendinin gülüp eğlendiğini, tatlı tatlı hikâyeler anlattığını görerek:

— Üstat, demiş. Bizim piyes oynanırken çok neş'esiz bulunuyorsunuz.. Halbuki siz tab'en neş'elisiniz, hayatınızda daima şen görünüyorsunuz.

Fehim Efendi hemen şu cevabı vermiş:

— Evet, çünkü hayatımı kendim yazar, kendim oynarım..

Dört defa ..

Borcu olmıyan muharrir tırnaksız insan kadar nadirdir.. En meşhurundan en çok karii olandan, en yeni yetişenine kadar hemen hepsinin üç, beş mutlaka borcu vardır ve bundan dolayı aylığından, evinin eşyasına kadar her şeyi haczedilir. Geçenlerde Fransızlar meşhur muharrirleri içinde borçtan dolayı hapis yatan muharrir ve ediplerin bir serisini neşretmişlerdi.

Bu meyanda meşhur Aleksandr Dümaya ait bir fıkra çıkmıştır. Bu büyük romancının o kadar çok borcu, o kadar çok alacaklısı, o kadar çok icradan gelen tahsildarı varmış ki kapısı çalınmca mutlaka bunlardan birinin geldiğine hükmeder, ona göre hazırlıklı bulunurmuş..

Bir gün evinin kapıcısı elinde bir kâğıtla büyük romancının yanına girince Düma:

— Gene mi bir hesap yusulası?.

Diye sormuş..

— Hayır efendim, dün gece kiracılardan bir fakir adam öldü de bütün katlarda oturanlar beşer frank veriyorlar, cenazesini kaldırmak için....

— Peki....

Ve cebinden bir lira çıkararak:

— Bunun beş frangını al, on beş farngını geri getirirsin..

Sonra merak ederek sormuş:

— Kim bu ölen zavallı adam?..

— Bir tahsildar..

— Tahsildar mı?. Öyleyse paranın üstünü getirmene lüzum yok.. Beş frank yerine yirmi frank veriyorum, tahsildar efendiyi dört defa gömersiniz..

Karın doyurmak

Aktörlerden birisi yeni bir mukavele akdettiğinden bahsediyordu:

— Oyun oynadığım günler karnımı doyuracaklar, işte hepsi bu kadar.. Para falan yok..

— Daha ne istersin!.. Açlıktan kurtuldun, demektir..

— Evet amma, haftada bir oyun vereceğiz..

işler fena

— Baksana Ahmet Reis, sen bir eşkıya çetesi teşkil etmiş ve bu çetenin başına geçmişsin..

Maznun ayağa kalktı, bu iddiayı şiddetle cerhederek:

— Hayır efendim, ben eşkıya değil, bir şefkat müessesesi tesis etmiştim, amma ahval malûm, işler fena gitti..

Doktor — Dilinizi hiç de iyi bulmadım ..
Hasta — Hangisini ? Ben yedi dil bilirim ..

Alimin tetkikleri

Bir tabiîyat âlimi uzun boylu tetkikattan avdet etmişti. Dağlarda, taşlarda yapılan bu yorgunluk verici tetkikatini zapt ve kayıt ile meşgul iken biçimsiz bir adam odasına girdi. Âlim fevkalâde meşğul olduğu için onu görmedi.. Biçimsiz adam:

— Affedersiniz üstat, galiba sizi rahatsız ediyorum..

— Hayır, hayır..

— Belki yazınıza mâni olurum.

— Hayır, ehemmiyeti yok. Bilâkis.. Ben de maymunlar hakkında bir yazı yazıyordum, oturunuz bakalım..

Sahte para

Geçenlerde bir kere daha Tünel de sahte 25 lik süren bir adam yakalandı. Bunlardan biri mahkemeye sevkedilmişti. Maznun değerli avukatlarımızdan birini vekil tutmuştu. Mahkeme haftalarca sürdü ve nihayet sahte para çıkardığı iddia edilen maznun bu müdafaalar dan sonra beraet etti..

Bir iki gün sonra onu mahkeme koridorunda gören arkadaşları muvaffakıyetini tebrik ederlerken vekil bey son derece meyus:

— Bırakın iblisi, Allah kahretsin!.. dedi ve ilâve etti:

— Hınzır herif elinde kalan bütün sahte paraları bana sürdü.

Büyük felâket

Bir Amerikalı karı koca büyü bir devri âlem seyahatine çıkmışlardı.. İstanbula da uğradılar. Çarşıyı, pazarı, müzeyi, Eyüp Sultan gezdikten sonra Ayasofya camiini ziyarete geldiler. Yanlarında bi tercüman vardı.

Ayasofyanın içi dolaşıldıktan sonra etrafında da bir tur yapıyorlardı.. Tam sağdaki mağazanın altına geldikleri sırada Amerikalı karısını kolundan çekti. Tercüma na minarenin üstünü gösterdi:

— Bakınız, şu iplerle asılı iskele de, tâ minarenin tepesinde bir adam galiba tamir yapıyor..

— Evet ....

— Ne tehlikeli bir şey.. Müthiş korkunç bir kaza olabilir.. Tam altındayken bu adam bizim üstümüze düşebilirdi. Şimdi biraz yandayız.. Amma şimdi de düşecek olursa üstümüze sıvaların sıçraması ihtimali vardır. Uzaklaşalım, müthiş şey....

Müthiş bir vaziyet

Hanımefendiler başbaşa konuşuyorlardı.. Aralarına altmışını geçkin olan Nigâr Hanımefendi geldi, onu çoktan, senelerdenberi görmemişlerdi.. Hoş beşten sonra ona hararetle sordular:

— Ne yaptınız, ne haldesiniz?.

Nigâr hanım, iki tarafına sallanarak:

— Sormaynız, dedi, hâlâ kocamdan haber yok, öldü mü, kaldı mı, bilmiyorum...

— Ne müthiş vaziyet!..

— Evet, ne müthiş.. Düşünün tekrar evlenmeme imkân yok!.

Boş saatlerde ..

Evvelki gün Üsküdar vapurundan çıkan avukat Cevdet Beyle Refik Ahmet Beyler bu küçük vapurdan çıkanlar arasında pek zarif mahlûklarla karşılaşmışlardı. Cevdet Bey Refikin koluna girmiş ve bu zarif mahlûkları göstermiş ve demiş ki:

— Birader, bu vapur bizim Nureddinin yeni çıkan "Boş saatlerde.....,, kitabına benziyor, küçük amma içinde ne kıymetli şeyler varmış...

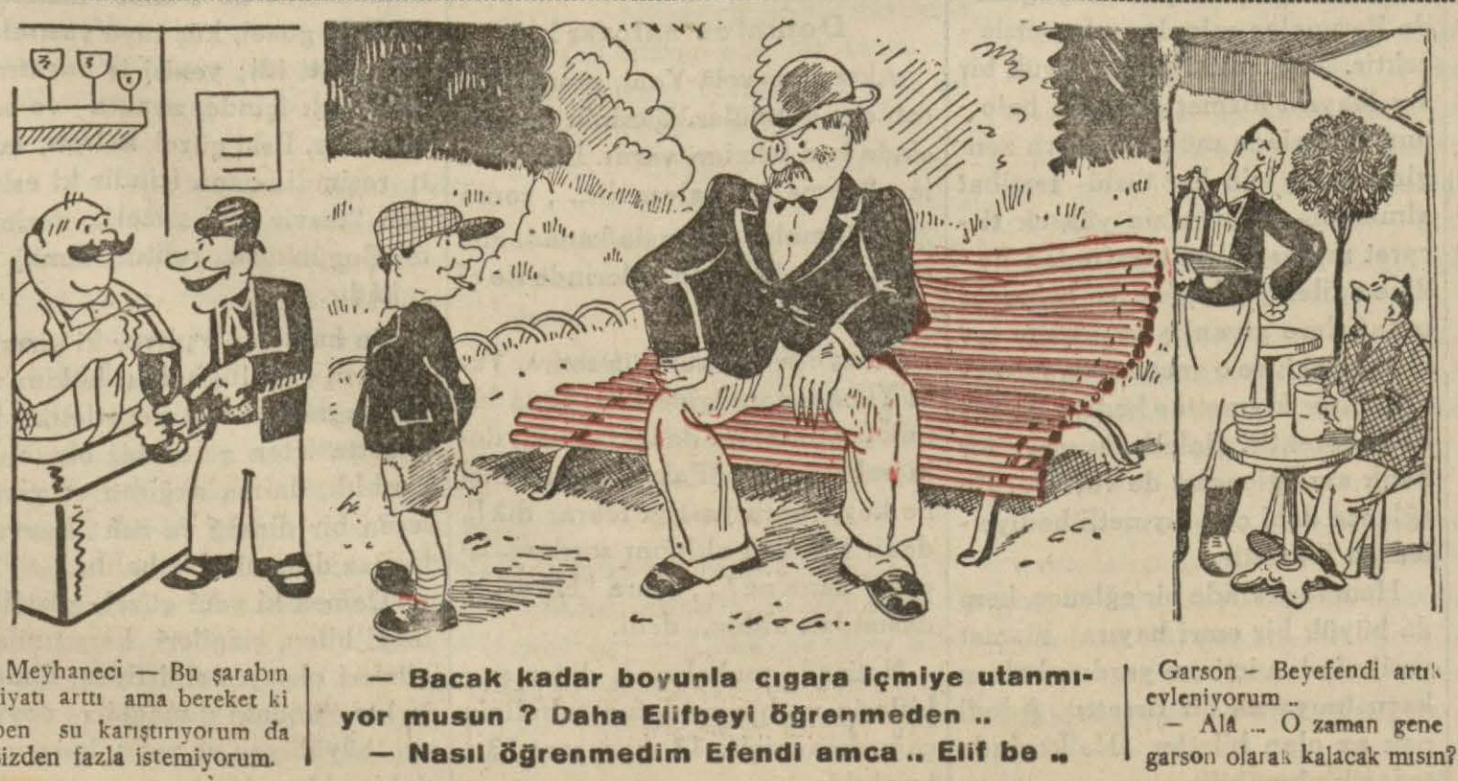

Meyhaneci — Bu şarabın fiyatı arttı ama bereket ki ben su karıştırıyorum da sizden fazla istemiyorum.

— Bacak kadar boyunla cıgara içmiye utanmıyor musun ? Daha Elifbeyi öğrenmeden ..
— Nasıl öğrenmedim Efendi amca .. Elif be ..

Garson — Beyefendi artık evleniyorum ..
— Ala .. O zaman gene garson olarak kalacak mısın?

SİNEMA

Yedi yıldız bir arada
"Grand Hotel„ filmini yaptılar

Greta Garbo telefonu elinde bir saz gibi tutarken ..

Yedi büyük sinema artisti, Almanyanın tanınmış muharrirlerinden Vicki Baum tarafından yazılmış ve bütün dünyada çok okunmuş "Grand Hotel„ isimli eseri oynamışlardır.

Bu eser, Türkçeye de, Reşat Nuri Bey tarafından tercüme edilmişti.

Avrupanın büyük şehirlerinde gösterilmiş olan Grand Hotel, zannedersek, bu sene İstanbulda da gösterilecektir.

Bu film hakkında Avrupa matbuatının yazdıklarını naklediyoruz.

Bu filmin sahneye konuşunda büyük bir itina gösterilmiştir. Göz lerimiz zengin dekorlar görüyor. Kulaklarımız iyi ses duyuyor. Fakat bütün bunlar filmin güzel olmasına mani değil.

Filmin artistleri şunlardır:

Greta Garbo, Joan Gravford, Vallace Beery, John ve Lionel Barrymore, Levis Stone ve Jean Herscholt.

Yedi yıldız, bir film için büyük bir siklet teşkil edebilir. İse de bütün artistler muvaffak olmuşlardır.

Greta Garbo,büyük bir Rus artisti rolünde tamamen yerinde ve kendine uygun bir şahsiyet yaratmıştır, fevkalâde güzel oyniyor, bilhassa telefon ile, sanki bir musiki aleti ile meşgulmüş gibi konuşuyor.

Lionel Barrymore filmin en sevimli şahsiyetini gayet iyi canlandırmış, kendisi bir muhasip rolündedir, ve patronu Vallace Beery'ye kin ve nefreti çok realist bir tarzda söylüyor.

Joan Gravford, Flaemmchen isimli bir tip yaratıyor ve çok nefis bir vücude sahip olduğunu gösteriyor.

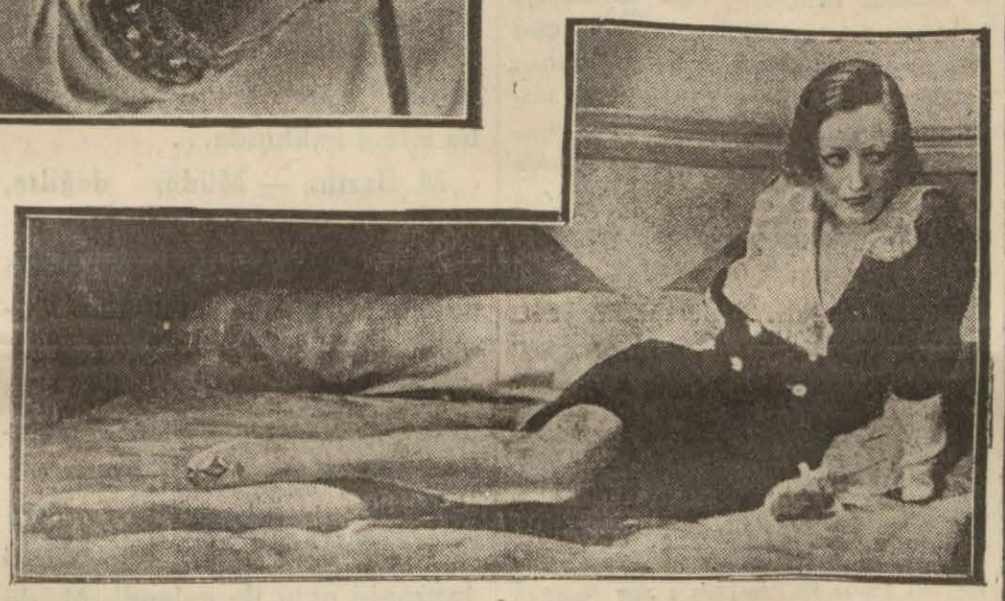

Joan Cravford'un fevkalâde nefis vücudu san'atından az mı güzeldir ?

İpek Filmin eserleri Ve Ertuğrul Muhsin Bey

Ertuğrul Muhsin bey Türk tiyatro hayatında gösterdiği fevkalâde iktidar ve muvaffakiyetinden dolayı, gerek ecnebî ve gerek halkımız tarafından takdir edilmiştir.

Kendisinin son "Karım beni aldatırsa„ filminde gösterdiği kabiliyet filmciliğin memleketimizde yüksek bir mertebeye çıkacağına hiç şüphe bırakmamıştır.

Bununla beraber bu filmi bazıları Avrupa filimlerile kıyasla, bazı tenkitlerde bulundular bile, halkımızın bu hususta ki takdirlerine iştiraken katiyetle diyebiliriz ki, Ertuğrul Muhsin Beyin bu eseri yüksektir.

İleride, rejisörümüz, Avrupalı sahne vazilerinin malik oldukları geniş teşkilât ve vesaite sahip olsa, şüphesiz ki, İpek film stüdyolarında istihsal edeceği filmler Avrupa filmlerine mükemmel bir rakip olabileceklerdir.

Her halde son eseriyle, Ertuğrul Muhsin Beyin gösterdiği muvaffakiyetini nazari itibare alarak kendilerinin sinema âleminin maruf sahne vazileriyle bir mertebede bulunduklarını addedebiliriz.

H. Mardikyan

"Bir Millet Uyanıyor„ filmini, piyes haline koymuşlar ?!!!

Şimdiye kadar, piyeslerden filme alınanları görmüştük. Fakat filmlerden piyes yapıldığını işitmemiştik. Belki de böyle bir şey olmuştur amma, bizim kulaklarımıza kadar gelmedi, idi.

"İdi„ diyoruz, zira, Balıkesirde çıkan "Türk dili„ gazetesinde şu havadisi okuduk:

Sanatkâr Vedat Ürfi Bey ve arkadaşları dün akşam maarif sinemasında "Bir Millet uyanıyor„ u temsil etmişlerdir.

Muvaffak sanatkârlar gündüz de mektep temsili vermişlerdir.

Şüphesiz Vedat Ürfi Bey ve arkadaşları, bu eseri oynamadan evel eserin müellifi olan Nizamettin Nazif Beyden müsaade almış, anlaşmışlardır, ve kendisine müellif hakkı vereceklerdir. Fakat tesadüfe bakınız ki, biz bu satırları yazarken, içeriye kapı açılıp ta bizzat Nizamettin Nazif girmesin mi?

Kendisine derhal gazetenin bu parçasını gösterdik. Nizamettin derhal köpürdü:

— Bu ne iştir bu? Diye haykırdı, Ne hakla benim eserimi oynıyorlar? Kimden izin almışlar? Ne hale getirmişler acaba? Nasıl olur? Nedir bu?...

* * *

Nizamettin Nazif Bey, bir hayli içini boşalttıktan sonra şu sözlerle fikrini hülâsa etti:

— Bu hareketi protesto edecegim.

KISA HABERLER

* Liane Haid İnkijinof'la beraber (Tayfun) filmini çevirmek üzere Berline gitmiştir.

* Alice Field, Raquel Meller, René Devillers ve Aquistapace sinema mukavelelerinin yüzde birini, fakir arkadaşlarına terketmişlerdir.

* (Lübnan kasrının melikesi) isimli eserin filmi alınacaktır. Baş rolü Spinelly oynıyacak.

* Liane Haid'in son filmi "mabude nerdesin?„ isimli filmdir.

* Kanadada gösterilen (Aire Mail) filmi bir haftada on beş bin dolar hasılat yapmıştır.

TAYYARE

Uzun uçuş rekoru

Nevyorktan Istanbula gelen Amerikalı tayyareciler 5012 mil mesafeyi geçerek rekor kırmışlardı, ingiliz tayyarecileri 5481 mil ile yeni rekoru kırdılar

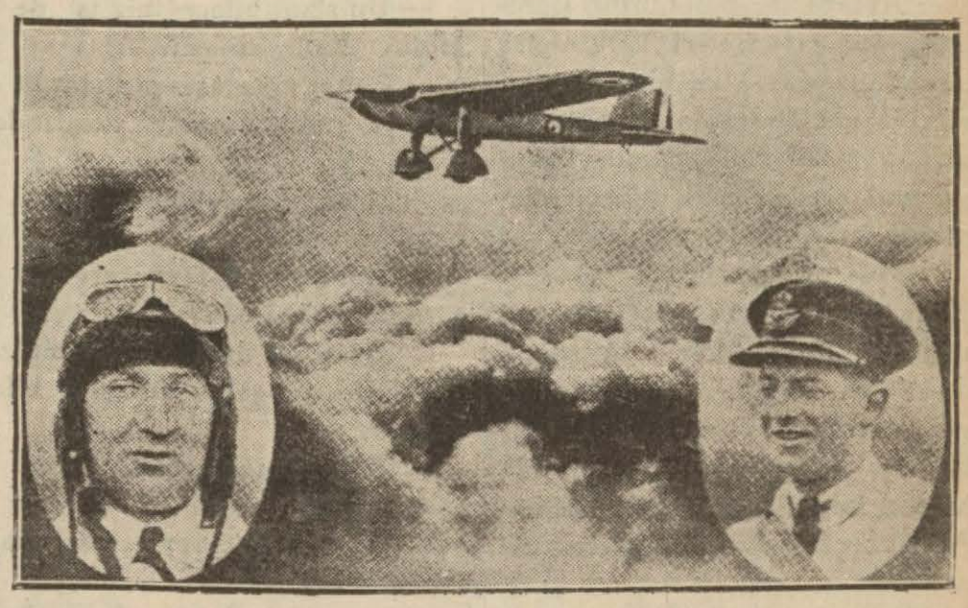

Tayyareci Gayford Tayyareleri Fairey Tayyareci Nicoletts

Birkaç gün evvel Ingiliz tayyarecilerinden Gayford ile Niçolets 5481 millik bir mesafeyi durmadan, ve bir yere uğramadan katederek yeni bir rekor kırdılar. Bu iki tayyareci, Ingiltere hava kuvvetine mensup oldukları için kazandıkları muvaffakiyet umumî bir mahiyette olmaktan ziyade, Ingiltereye ve bilhassa Ingiliz hava kuvvetine aittir. Bununla beraber tayyarecilik âlemî, bu muvaffakiyete lâkayıt kalmadı. Onu ilk tebrik eden, 1931 de Nevyorktan Istanbula bir hamlede uçan Mister Jon Bolando oldu. O zaman Bolando ile arkadaşı Bordman 5012 millik bir mesafeyi bir yere uğramadan katederek rekor kırmışlardı.

Mister Bolando, Ingiliz meslektaşlarını tebrik ile kalmıyarak, önümüzde ilkbaharda ikinci bir hava seferi yaparak Amerika lehine yeni bir rekor kırmak fikrinde olduğunu da söyledi.

Bolandonun bu yeni seferi tahakkuk edinceye kadar bu çeşit uçuşların rekoru Ingilterede kalacaktır.

Bir yere konmadan 5481 millik bir mesafeyi katetmenin kıymeti, rekor kırmaktan ziyade, askerî bir hizmet ve vazife için yapılmasıdır. Ingiltere hükûmetinin malî yardımile yapılan bu seferden, asıl hedef de rekor kırmak değildi. Hedef, ihtiyaç hissolunduğu anda, Ingiltere imparatorluğunun birbirinden ayrı ve uzak eczası arasında en seri muvasalayı temin imkânlarını inkişaf ettirmekti. Ingiliz tayyarecileri 5481 millik bir mesafeyi yere konmadan katetmekle bu imkânları tesbit ettiler. Tayyareciler, pazartesi günü sabahı hareket ettikleri halde çarşamba günü kürrei arzın kutrundan dörtte birine yakın bir mesafeyi uçmuş bulunuyorlardı. Uçuş, Langşayerdeki Cranwellden başlamış ve cenubî Afrikadaki Walris körfezinde nihayet bulmuştur.

Bu suretle Ingiltere, tayyare ile imparatorluk eczasını birbirine bağlamanın yolunu bulmuş oluyor.

Ingiliz tayyare muharrirlerinin verdiği malûmata göre bu uzun hava seferinde kullanılan tayyare beş sene evvel yapılmıştı. Halbuki en yeni tayyareler, bu uzun mesafeyi yüzde yirmi beş derecesinde uzatmağa müsaittir. O halde yeni tayyarelerle 6850 mili bir yere konmadan uçmak mümkün olacaktır.

Esasen Ingiliz tayyarecilerinin hedefi de Kap şehri idi. Yani katolunacak mesafe 6198 mildi. Fakat tayyarenin benzini kâfi gelmediği için tayyareciler Walris körfezine inmişlerdir.

Tayyareciler havada 57 saat 25 dakika kalmışlardır. Saatte katettikleri mesafe vasatî 93,3 mildi.

Sanayiciler

Yıllık kongrelerini yaptılar

içtimada neler konuşuldu ?

Millî sanayi birliği senelik kongresi dün öğleden evvel birlik merkezinde toplanmıştır.

Bu toplantıda Istanbuldaki bütün sanayi erbabı hazır bulunmuştur. Kongrede birliğin malî, idarî ve hesap raporları okunarak tasdik edildikten sonra yeni sene içindeki faaliyet raporu okunmuştur.

Içtimada hazır bulunan sanayi ve maadin bankası müdürü Sadettin bey; iktısat meclisi âlisince memleket sanayii hakkında tanzim edilen rapora dair izahat vermiş ve bu izahattan dolayı fabrikatörler çok sevinmişlerdir.

Bu izahat üzerine iktısat meclisi âlisinin memleket sanayii hakkında göstermiş olduğu yüksek alâkadan dolayı âli meclise kongre namına teşekkür edilmesi teklif edilmiş, bu teklif alkışlarla kabul edilmiştir.

Bundan sonra gümrük tarifelerinin biran evvel tanzimi meselesi görüşülmüş ve müşkül vaziyette bulunan sanayicilerin bu müşkülattan kurtarılması için hükûmetten istirhama karar verilmiştir.

Kongre münasebetile memleket büyüklerine sanayi erbabının tazim ve hürmet telgrafları çekilmesine karar verilerek kongreye nihayet verilmiştir.

Hava Muharebeleri

Verdun Müdafii Navar

Yazan: Jac ques Mortane

Nakleden: fa.

— 13 —

Almanların Albatrees ve L.V.G. ları on sekiz, yirmi tayyare olarak gelirlerdi. Önlerinde avcı Aviatik'ler bulunurdu. Bombardıman tayyareleri 2800 metre irtifadauçarlar, her biri, tanesi yirmi kilo olan ikişer bomba taşır, atar, dönerdi. Bu hücumlar Fransız hatlarından yedi, sekiz kilometre geriye kadar yapılırdı.

Başka bir manevra da şu idi: Yedi, sekiz Alman avcı tayyaresi gelir, kendi hatları üzerinde dururlardı. İçlerinden birisini yem olarak ileri sürerlerdi. Bir Fransız tayyaresi göründü mü, hemen imdat işareti verir, bütün Almanlar hücum edip etrafını sararlardı.

Yalnız bu manevra her zaman muvaffak olmazdı. Navar böylece sarıldığı zamanlar, öyle bir vaziyet alırdı ki, Almanlar, birbirlerini vurmak tehlikesinden, ateş edemezlerdi. Buna mukabil Navar gözüne kestirdiğine ateş eder, düşürürdü.

Bir gün, böylece muhasara edilmiş olan Fransız tayyarecilerinden Guignaud, harbederken mitralyözü bozuldu. Ölüm muhakkaktı. Fakat birdenbire düşmanlarından birisi yanarak yere düşmiye başladı. Yetişen Navar idi.

* * *

Navar, Verdun'a geldiği zaman, hava vaziyeti bu idi. Her zaman olduğu gibi, Navar gelir gelmez, iyi bir surette karşılanmadı. Fakat artık o, alışmıştı. Aldırış etmedi. İşler fena gidiyordu. Verdun müdafileri, endişe içinde idiler. Ona ümitlerini bağlamışlardı.

26 Şubat 1916 tarihi, Fransız tayyareciliği için mühim bir tarihti. Navar o gün Verdun'a gelmişti.

Navar gelir gelmez havalanmıştır. Derhal üç düşman tayyaresi gördü. Almanlar, bir tehlike olmadığından emin olarak rahat, rahat uçuyorlardı.

Navar içinden:

— Şunlara bir gösterelim!

Diyerek üzerlerine hücum etti. Bu hücum karşısında şaşıran Almanlar geri dönüp kaçmıya teşebbüs ettiler. Fakat Fransız peşlerine düştü, En son tayyarenin üzerine çullandı. Alman pilot, kurtuluş imkânı olmadığını görünce eli ile teslim işareti yaparak yere indi. Navar, güllerle harman yerine dönmüş olan bu araziye inmenin tehlikeli olacağını görerek, inmedi, ve karargâha döndü. Yaklaşınca, her zamanki âdeti olduğu üzere, tayyarenin kanatlarını sağa sola sallıyor, zafer haberi veriyordu. Fakat yere iner inmez, kumandan Villepin karşısına çıktı, ve hiddetten kıpkırmızı bir halde:

— Emirsiz, dedi, nediye uçtunuz? Burasını ne zannettiniz. Ben böyle keyfine hizmet eden adamlar istemem. Emirlere intizar ediniz, aksi takdirde...

Bu sözler Navarın tabiatine hiç te uygun değildi:

— Ben, dedi, buraya düşman tayyaresi düşürmek için gönderildim; ve düşürmiye çalışıyorum. Emirle, ve muayyen saatte uçacak olursam, bu takdirde yegâne yapılacak şey, düşmanlara havada randevü vermekten ibaret olacaktır.

— Bu sizin bileceğiniz iş değildir. Emir, emirdir.

— Fakat eğer emre intizar etseydim, şimdi düşman tarafında bir tayyare fazla olurdu.

— Nasıl? Ne demek istiyorsunuz?

— Bir düşman tayyaresi düşürdüm demek istiyorum.

— Bunu ne ile ispat edersiniz. Daha buraya geleli bir gün bile olmadı.

— Telefonla sorunuz.

— Teller kopuk.

— Bekleyiniz öyleyse, elbet haber verirler.

Bu münakaşalar yapılırken karargâhın üzerine dokuz Alman tayyaresi gelmiş, uçuyorlardı. Navar:

— Kendi kendime uçuş emri veriyordum.

Diyerek hemen havalandı. Almanlar, Navarın kırmızı tayyaresini — O da tayyaresini Rihthofen'in sonradan yaptığı gibi kırmızıya boyamıştı — görünce bombalarını atıp kaçmıya başladılar. Navar, peşlerine düştü. En sondaki tayyareye hücum etti.

Alman, kaçmak imkânı olmadığını görünce dönüp muharebeyi kabul etmişti. Navar daha beş kurşun atar atmaz, Alman tayyaresi baş aşağı dönmüş, sırt üstü olarak düşmiye başlamıştı.

Navar bunu, Almanın bir hilesi zannederek peşini bırakmadı. Fakat Alman, tekerlekleri havada olduğu halde, yeredüştü ve ezildi.

* * *

Bu suretle düşüş, Navarın aklına yeni bir oyun yapmak ihtimalini getirdi, ve sırt üstü olarak uçmıya başladı, muvaffak oldu. Sonraları bu yeni numarayı tatbik ederken, hep bu düşürdüğü tayyareyi hatırlardı. Filhakika Navar, sırt üstü olarak düşmana hücum edince, düşman, "Bu ne biçim tayyare!,, diye şaşırır, düşüp, düşmediğini takdir edemez, birân tereddüt ederdi. Navar da bu tereddütten istifade ederek üzerine çullanır, baş aşağı vaziyette ateş ederek düşmanı düşürürdü.

* * *

Navar, Alman tayyaresini düşürdükten sonra alelâcele yere inmiş ve tayyarenin olduğu yere gitmek istemişti.

İndiği yerde Sipahî efradı vardı. Navarı şiddetle alkışladılar. Bu askerler, tayyarede bir tek adam bulunmasına hayret ediyorlar, bir kişinin hem tayyareyi kullanıp, hem de harbetmek ihtimalini kabul etmek istemiyorlardı.

Navar, Sipahîlerden birisinin atına binerek, tayyarenin düştüğü yere gitti. Tayyaredeki iki Alman ölmüşlerdi. Askerler onları soymuşlardı. Birisi, Almanların üniformalarından kanlı bir parça uzatarak Navara verdi:

— Bir hatıra!

Dedi. Navar azkalsın askerin gırtlağına atılacaktı.

— O dakikada, diyor Navar, o kadar büyük bir istikrah duymuştum ki, tarif edemem. Bu zavallı adamların ölümüne acıyordum. Fakat, daha bir kaç gün evvel ölen bir yüzbaşı Fransız tayyarecisini hatırlıyarak kendimi teskin ettim. Ne de olsa, karşı tarafta, bu iki ölünün arkasından ağlıyanlar bulunacağını bir türlü aklımdan çıkaramıyordum.

(Devamı var)

ÇOCUK

Bilmecede kazanan talililer

Dört hafta evelki bilmeceyi doğru halledenler arasında İstanbul Fatih Çarşambada 28 numarada Ali Beyin kerimesi Rezan hanıma birkol saati hediye edeceğiz. Rezan Hanımın Perşembe günü öğleden sonra hediyesini idarehanemizden almasını ve gelirken bir de fotografını getirmesini rica ederiz.

Bir kutu mimar oyuncağı kazanan

1 — İzmirde Karantina mahallesinde Hacı Kasım sokağında 9 numarada Müzeher Hanım.

Kitap kazananlar

1 — Bitlis 11 inci mektepten Zeki, 2 — Akhisar doktor Cevdet Bey kızı Zühal, 3 — Ankara Askeri tevkifhanede Erzurumlu Başimart Şevki, 4 — Sivas Kız ortamektebi 2 inci sınıf 110 Saadet, 5 — Bursa Nilüfer mektebi beşinci sınıf 109 Naci, 6 — İstanbul Haliç Fenre Tulumba sokak 6 No. da Vahdettin, 7 — Pertevniyal lisesi 3 üncü sınıf 483 Tahsin, 8 — Kasımpaşada Tekke sokak Mehmet, 9 — Kasımpaşada Eşref Bey kızı Huriye, 10 — Haliç Fenerde Hasan Halit Beyler ve Hanımlar.

Birer paket çikulata kazananlar

1 — Galatasaray 579 Saim, 2 — Ortaköy Dereboyu 129 Numarada Türkân, 3 — Ferikköy büyük yeni sokaka Mustafa, 4 — İzmir Necati Bey mektebitalebesinden Seyfettin, 5 — Kadıköy lisesinden 672 Ferrah, 6 — Galatada Hürriyet Hanında 6-7-8 No. da Kâmiran Halil, 7 — Gazi Osmanpaşa mektebi 6-5 te 116 Fethi Rıza, 8 — Gazi Osmanpaşa orta mektebi 3 üncü sınıftan Feridun, 9 — Şehzadebaşı Balaban ağa mahallesi Sütçü sokak 29 No.da Hayri, 10 — Tıbbi adli umum müdürünün oğlu Aytekin 11 — Pertevniyal lisesi sınıf 3 te 134 Naci Safa, 12 — Çatalca orta mektebi 45 Lâmia Salim, 13 — Ankara Gazi lisesi 9 uncu sınıfta 15 Uğuz, 14 — Bakırköy Yenimahallede üçüncü sokak 56 No.da Muvaffak, 15 — Ayasofya Üsküdüp mahallesinde 24 No.da Şaziye Hanımlar ve Beyler.

Bisküvi kazananlar

1 —Beyoğlu 9 uncu ilkmektep 5 inci sınıftan 437 Meliha, 2 — Fatih Manisalı Fırın sokak 23 No.da Ümmügülsüm, 3 — Heybeli adada ilk mektep 5 inci sınıftan Mahire, 4 — İstanbul Topkapı 34 üncü ilkmektep 3 üncü sınıf 2 inci şubeden Mebrure Hikmet, 5 — Galatasaray lisesi 1561 Cüneyt, 6 — Tozkoparan Tepebaşı caddesi Alba Düflo, 7 — Vefa orta mektebi 574 Mehmet Muvaffak, 8 — Yeldeğirmen Kartal sokak 21 No.da Neriman, 9 — Bakırköy Yeni mahallede 56 No.da Vedia Şükran, 10 — Tophane askeri san'atlar mektebinde Kâtip İsmail, 11 — 34 üncü ilkmektep 395 Turğut Oğuz, 12 — Şehzadebaşı 10 uncu mektep 399 Nihat, 13 — Şehzadebaşında 10 uncu ilkmektep 135 Fuat Naci, 14 — Hayret Şevki, muallim mektebi tatbikat mektebi talebesinden, 15 — Üsküdar orta mektebi talebesinden Adnan Beyler ve Hanımlar.

Kart postal kazananlar

Kartpostal kazananların hediyeleri bu posta ile adreslerine gönderilmiştir.

Dikkat

§ Hediyeler her perşembe günü öğleden sonra idarehanemizde verilmektedir.

§ Üç hafta hediyesini almıyanın hakkı zayolur. Derhal hediyelerinizi alınız.

Müracaat :

Çocuk sayıfasına ait bütün yazılar, bilmeceler için doğrudan doğruya "Çocuk sayıfası muharrirliğine,, müracaat ediniz.

Büyük harp neden beş sene sürdü ?

Fransız meclisinde meb'usların mühim ifşaatı

— 11 —

Üçüncü sual: Niçin bu işin hakikatini ihata etmiş olan ve vazifesini namuskârane yapmak istiyen yüzbaşı İsidor mağlûp oldu?

Dördüncü sual: Buidschelderin sarfettiği paranın menabii nerede idi? Acaba buadam servetini nasıl tesis etti (gürültüler). Demirhane komitesinden yalniz bu şüpheli yabancı yoktur. Bundan başkaları da vardır. Meclisi hayrete düşürecek bir şey haber vereceğim. Harp esnasında Fransa hükûmetinin ihracat kontuvarı başında bir Alman tebeası bulunuyordu. Bu adam M. Goldsbergtir.

M. Charles Bernard — Bunların hepsi büyük rezaletler.

M. Barthe — M. Loucheur son celse esnasında bu Alman tebeasından kurtulmak için elinden geleni yaptığını söylemişti. M. Goldsberger'in pederinin Berlinde fabrikatör olduğuna itiraz edecek kimse yoktur zannındayım.

M. dö Vendel — Sözünüzü kesmesem alçaklık etmiş olurum. Demirhaneler komitesinin müdürü değil, fakat bir memuru olan bu adam hakkında...

M. Barthe — Müdür değilse, müdür muavini..

M. dö Vendel — Bu adam hakkında vazıh bazı malûmat vermek mecburiyetindeyim. M. Goldsberger bir Fransız kadını ile evlenmiştir. Validesi Molhavzludur. Büyük validesi Fransızdı. Zevci vefat ettikten sonra 1871 meclisi teşriîsi azasından M. dö Janzenin oğlu ile evlendi. M. dö Janze M. Goldsbergere bütün servetini bıraktı. Herhalde bu adam nmauslu bir adamdı. Babası M. Goldsbergere gelince kendisi filhakika İsviçrelidir.

M. Berthe — Almandir.

M. dö Vendel — Menşei Almandır. Bu ciheti ben de sizinle beraber kabul ediyorum.

M. Mayeros — Babası Alman olduktan sonra oğlu da Alman olmak lâzım gelir.

M. dö Vendel — M. Goldsbergerin oğlu İsviçrelidir. 1904 de yani harpten on sene evel ihracat kontuvarına girmiştir. On senede bir memurun ahlâkı ve evsafı hakkında bir fikir peyda etmesi mümkündür. Bu müddet zarfında bu memurun hem şayanı takdir bir adam, hem de kıymetli bir fert olduğunu anladık. Buna verebileceğim en iyi delil şudur ki düşmanla harbederken ölen âmiri yüzbaşı Labriolle çocuklarının emvalinin idaresini M. Goldsbergere tevdi etti. M. Goldsbergerin harp esnasındaki tavrı hareketi de her türlü şaibeden münezzehti. Kendi aleyhinde olan ithamlar üzerine polis müdiriyetinden malûmat istemeğe lüzum gördük. M. Goldsberger aleyhine olan ithamlar üzerine polis müdiriyetinden malûmat istemeğe lüzum gördük. M. Goldsberger aleyhine olarak bir tebligat yapılmamıştır, Fakat M. Goldsberger İsviçreli idi. Ecnebî idi. Hükûmet onun milliyetini nazarı itibara alarak kendisine tevdi olunan vazifenin geri alınmasını istedi.

M. Barthe — İsviçreli değildir. İşte size resmî bir vasika: "1885 senesi Ağustosunun on altıncı günü Zürihte doğan ve Jofrua sokağında sakin M. Goldsberger şehadetnameleri mucibince Berlinde fabrikatörlük eden Feliks Goldsberger ve Jaklin Karolin Kohn'ın reşit oğludur.,,

Şuna hayret ediyorum: Bir devlet müessesi açıldı ve bu inhisar harp ortasında tesis edilerek millî müdafaayı fevkalâde alâkadar ettiği halde nasıl olur da bu işin başına bir Alman getirilir? (İmza solda ve bir çok sıralarda şedit alkışlar).

M. Ernest Lafon — M. dö Vendelin ve M. Luşörün biribirine uymıyan beyanatı arasında bahsolunan ecnebînin tam vaziyetini anlıyamadım. M. dö Vendel gayet sarih bir surette ve ısrarla: "İş başında değildi. Sadece memurdu,, dedi. Bilâkis M. Vendel kendi elile yazmış olduğu eski bir notu okurken bu adamın: "Gayet mühim bir hizmet başında olduğunu,, aynen söyledi. Mutlaka birisi yanılıyor. Hangisi olduğunu anlamak istiyorum. Bunlar öyle mühim şeylerdir ki bunları nazır mesleği icabı olarak M. dö Vendel de meslekî (sol cenahta kahkahalar) icabı olarak yapılmalıdır. (Ön sol cenahta alkışlar).

Sınaî ihya nazırı — Dediğimde ısrar ediyorum.

Reis — M. Barthe'ın müsaadesile söz M. Vendeldedir.

M. dö Vendel — Mesele şuphesiz mühimdir biraz evvel M. Labriyolun muavini olduğunu söylemiştim. Yüzbaşı Labriyol harpte ölünce yerine başkası tayin edilmedi. Maamafih birisinin (Ön soldan müstehzî alkışlar, sol taraf sıralarından çoğunda sesler: "bu sadece memur!,, sesleri).

M. dö Vendel — İşlerin idaresi için birisinin bulunması ve şube reisi işinin yapılması lâzımdı. Aksi takdirde lâalettayin birine işi gelişi güzel yaptırmak çaresi kalırdı (gürültüler).

M. Emile Konstans — Bir Fransıza yaptırılması kâfi idi (alkışlar).

Reis — Söz M. Barthe'ındır.

M. Barthe — Bu meseleyi ortaya atmaktan maksadım böyle nazik vazifeler için kökünden Fransız tayin etmek lâzım geldiğini ileri sürmek içindir (alkışlar).

(Devamı var)

Beyoğlu Hilâliahmer kongresi

Hilâliahmer Beyoğlu Kaza şubesinden:

Hilâliahmer Beyoğlu kaza şubesinin 1933 senesi meclisi umumisi 15 Şubat 933 Çarşamba günü saat 17 de içtima edeceğinden azayi muhteremenin teşrifleri rica olunur.

olan beşinci şubede Maliye Nazırı Cavit Bey şu suretle isticvap edilmişti:

MAHMUT ŞEVKET PAŞANIN SIYASETI

Reis — Birinci sual, sebepsiz ve vakitsiz harbe girmeleri hakkındadır. Bittâbi zatı âlileri o vakit kabinede idiniz..

Cavit Bey (Biga) — Evet, efendim, müsaade buyurursanız harbı umuminin Avrupada ilânı esnasında devletin vaziyeti umumiyei siyasiyesinden bahsedeceğim.. Bu suretle bizim Almanya hükûmeti ile akdı ittifak eylemekliğimiz için bir sebep mevcut olup olmadığı tezahür eyliyecektir. Malûmunuz olduğu üzere Balkan harbi musalâhaya iktiran etmezden evvel mevkii iktidara geçen kabinenin riyasetinde bulunan Mahmut Şevket Paşa merhum o zaman devletimizin bilûmum Avrupa devletlerile olan münasebetini yeni bir şekle ifrağa ve bunun için de senelerdenberi işbu devletlerle Türkiye arasında mucibi münakaşa ve münazaa olan bir çok mesaili siyasiye ve iktısadiyeyi halletmek siyaseti makulesini tatbike karar vermişti. Bu itibarla da iptida Hakkı Paşa merhumu (Londra) ya ve ondan bir kaç hafta

Divaniye mebusunun takriri

İstanbul meb'usan meclisinde vükelâ hakkında yapılan tahkikatı Divaniye meb'usu Fuat Beyin meb'usan meclisi riyasetine verdiği şu takrir ile başlamıştı:

Meclisi meb'usan riyaseti celilesine

Sait Halim ve Talât Paşa kabinelerinin zirde muharrer esbabtan dolayı divanı âliye sevkini teklif ederim.

1 — Sebepsiz ve vakitsizce harbe girmeleri.

2 — İlânı harpte esbap ve avamili hakikiyesile sureti cereyan ve vukuu hakkında meclisi umumiye hilâfı vaki beyanatta bulunmaları.

3 — Seferberlikten sonra ve ilânı harpten evel itilâf hükûmetleri tarafından sarahaten vuku bulan şerefli ve faydalı teklifleri red eylemesi ve Almanyadan bir güna taahhüt ve zıman almaksızın ve bir fayda gaye temin etmeksizin harbe sürüklenmesi.

4 — Harbi dirayetsiz ve istikametsiz ellere tevdi ederek her cephede fünunu harbiyenin kabul edemiyeceği mecnunane hareketlerin cereyanına sırf menafii hasisei şahsiye uğurunda kuvvei hayatiyei

vel 334 e kadar gegen bir buçuk ay zarfında Şeyhülislâm Hayri ve Musa Kâzım Efendilerle işe nazırı eşbakı Kemalden ve bir de o zaman fiiyat etmiş olan Talât, Enver, Cemal Paşalardan mada iki kabine erkânının kâffesini istizvap etmişti. Ittihat ve terakki fırkası yerine kaim olan Teceddüt fırkası erkânının muhalefetine rağmen neşri bazı mebuslar tarafından müsaran talep edileceği o zaman söylenilmiş olan bu zaptı cerideleri meclisin fesbi üzerine hem akım, hem mektum kalmıştı. Bilâhara VAKIT husûsi vesaik ile elde ettiği bu vesaiki mü - tarekenin ilk senelerinde neşretmişti.

Cemal Paşanın hatıratını — bazı lâveler ve tekzibler ile birlikte — neşrettikten sonra bu vesikaların forma halinde neşrine karar verdik. Cemal Paşanın hatıratı umumi harpten sonra memleketi terkedip giden ve bir daha avdet edemiyen Talât ve Enver Paşalarını harp mesulyetleri hakkındaki noktai nazarlarını da bir dereceye kadar ifade etmiştir. Bu vesikalar ise mütarekeden sonra dahi memlekette kalmış olan ittihat ve terakki erkânının bu husustaki müdafaalarını göstermektedir.

Bu itibarla bugün neşrine başladığımız tahkikat zabıtları bundan evel neşredilmiş olan "Hatıralar ve Vesikalar„ i ikmal etmiş olacaktır.

VAKIT

sonra da beni (Paris) e izam etmişti. Hakkı Paşa (Londra) da ve ben (Paris) te zan ve tahminimizden pek ziyade imtidat eden bir zaman, yani hemen bir buçuk sene zarfında devletimizle bu iki devlet arasında mevcut olan sıyaset, iktisadî malî bir takım mesaili muallâkayı müzakere ettik.Hakkı Paşa hali harbin ilânı esnasında dâhi devam etmekte olan memuriyetinde kendisine tevdi edilen vazifenin pek mühim bir kısmını ihtiyar etmişti.

Ben de (Paris) te bulunduğum bu müddet zarfında Fransa hükûmetile devleti Osmaniye arasında mevcut mesaili muallakayı bilâ istisna kâmilen hal ve fasletmiş ve bunu müteakip mukavele ve ittifnamelere raptettirmiştim ve Paristen İstanbula avdet ettikten sonra Türkiye ile Almanya ve Rusya sefirlerile müzakerata girişmiştim .. Bu müzakereler Harbi umumînin ilânı üzerine inkıtaa uğradı.. Düveli saireden Avusturya - Macaristan hükûmetile aramızda halledilecek mesail yok gibiydi. Çünkü (Bosna - Hersek) in Avusturyaya ilhakı hakkındaki muahede mucibince, Avusturya - Macaristan hükûmeti, diğer devletlerin kabulüne iktiran etmek şartile kapitülâs e

Hatıralar ve Vesikalar : 2

Harp kabinelerinin istıcvabı

VAKIT matbaası
İstanbul 1933

hareket eylemişlerdi. Ve hatta Almanya ile yapacağımız müzakeratın muvaffakiyetini temin eylecek bazı şeyler kabul etmişlerdi. Fakat vekayi gerek Rusya ile ve gerek metalip listesi, kolay kolay kabul edemiyeceğimiz maddelerle mali olan Almanya ile mesalin halline imkân bırakmadı ve bu müzakereler esnasında Avrupada karışık - lıklar başladı..

BALKAN DEVLETLERILE MÜNASEBAT

Şimdi bunu burada terkederek Balkan devletlerile olan münasebatımızdan bahsedeceğim .. Balkan hezimetinden sonra (Edirne) nin istirdat edilmesi üzerinet Devleti Aliye ile Bulgaristan arasında müzakerat başlamış ve bu müzakere esnasında Bulgarlarla bir ittifak akdi de düşünüldü - müştü. Zannediyorum ki bu maksatla hazırlan - mış bir projeyi de vardı. Fakat Bulgarlar o zaman böyle bir mukavelename imzasını iki taraf için de muvafık olmadığını, maamafih ihtiyacatı esasiyemiz ve ittihadı menafiimiz icabı olarak bir - likte hareket mecburiyet olduğunu söylemekle iktifa etmişler ve imza keyfiyetine yanaşmamış - lardı.

2 — Turuk ve vesaiti nakliyeden mahrum ve şedaidi iklimiyesile meşhur Erzurum havalisinde hassaten mevsimi şitada hali tedafiiyi iltizam mevkian ve maslahaten zarurî iken Sarıkamış harekâtı taarruzuyesile takriben yüz elli bin mevcudu en güzide ordumuzun mahv ve perişan edilmesi.

3 — Umum seferberlik suretile tahtı silâha kuvayi mühimme celp olunmuşken 331 senesinde üçüncü ordunun lâyiki derecede takviye edilememesinin ve Erzurum ile Malazkürt ve Van havalisinin sukutu esbabının tetkiki.

4 — 332 senesi ilk baharında ikinci ordu tahşidatı ikmal eylemeden evel üçüncü ordunun münferiden taarruza kıyamından dolayı düçar olduğu inhizam ile Erzincan ve Trabzon havalisinin düşman istilâsına maruziyetine sebebiyet verilmesinin tahkiki.

5 — 330, 331 ve 332 senelerinde ve bilhassa ey yamı şitaiyede umuru sıhhiye ve iaşenin noksan ve ademi intizamından münbais olarak ve hususile Anadoluda tifolar ve sair emrazı sariyeden ve açlıktan mütevellit telefatı müthişenin tahkiki.

6 — Irakın Hindistana nazaran vaziyet ve kur biyeti ve beynelmilel ve bilhassa İngilizlerin siyaseti noktai nazarından haiz olduğu ehemmiyeti azi-

mesile müsebbip kuvayı müdafaadan hali bırakılmamak icap ederken Bağdat Kolordusunun nısfının Erzurum havalisine ve musul Kolordusunun tamamen Halep ve Hamaya nakli ve Irakta yalnız altı tabur terki ve berrî ve bahrî vesaiti tedafiinın ihmali gibi bir gafleti azime eserile Basranın düşman tarafından cüz'î bir kuvvetle işgaline meydan verilmesi ve vaktinde kuvayi imdadiye yetiştirilerek İngilizlerin Basradan şimale hareketi menedilmeğe bedel İran dahiline harekâtı askeriye icrasile Bağdada kadar Irakın açık bırakılması ve Kütülâmare muvaffakiyetinden sonra bütün kuvayi mevcude ile İngilizleri takip ve Irakı tathir eylemek muktezi iken defai saniye İran seferinin ihtiyarile Bağdatın sukutu elimine meydan verilmesi.

7 — Denizlere hâkim ve her nevi vesaiti mükemmeleye malik bulunan İngilizlerin elinden Mısırın istihlası için icap eden esbap ve vesaitin ihzarı maddeten gayri mümkün iken avamfiribane ve şöhret perestane bir meslek sakim uğrunda bir çok kuvvetlerin Filistinde ve çöllerde düçarı hezimet ve esaret olmalarına ve İngilizlerin bilmukabele Filistine taarruz eylemelerine sebebiyet verilmesi.

8 — Rusyanın sahnei harpten çekilmesinden sonra Filistinin ihmali cephei mezkûrenin sukutu

yonların ilgasını ve daha sair bazı hususatı kabul eylemişti.

İtalya hükûmeti dahi ayni şeyleri (Oşi) mua - hedenamesi ile kabul etmişti. Mahmut Şevket Paşa merhum zamanında başlıyan bu müzakerat bittabi sadrı esbak Sait Halim Paşa zamanında da devam etti. Görülüyor ki o zamanlar mevkii iktidarda bulunanlar da takip ettikleri siyaset, tam mânasile pürüzleri izale edilmiş bir bitaraflık vaziyeti ihdasına matuftu ve böyle olmasaydı Avrupa devletlerile senelerdenberi münaziün fih olan bir çok mesaili halletmeği ve bu yolda fedakârlıklar ihtiyar eylemeği tabiî iltizam etmezdi.

Bu müzakerelerde Türkiye, mevkiini tarsin etmek için fedakârlıklar yaptığı gibi muhatabımız bulunan devletlerin hepsi de Türkiyede vesilei münakaşa olacak bir mesele bırakmamak için fedakârlık yapmışlardı. Hattâ diyebilirim ki eğer Harbi umumî zühur etmemiş ve Rusya ,Almanya müzakeratı da hitam bulmuş olsaydı devleti aliye ile düveli muazzama arasında pek uzun müddet zarfında ahvali fevkalâde zuhur etmediği takdirde vesilei münazaa olacak hiç bir şey kalmıyordu...

Çünkü yalnız kendimize ait olan meseleleri

Harp kabineleri âzasının isticvapları

Umumî harp mütarekesinin akti üzerine Talât Paşa hükûmetinin sukutu ile beraber harp kabinesi nin divanı âliye sevki için teşebbüsler başlamıştı. Divaniye meb'usu Fuat Beyin takririne bizazt Sadrı esbak Sait Halim Paşa ile Çürüksulu Mahmut Paşanın verdiği bir takrir inzimam ederek meclisi meb'usanın beşinci şubesi kura ile uhtesine düşen tahkikatı evveliyeye girişmişti. 5 inci şube 5 Teş. sani 1334 ten meclisin feshi tarihi olan 21 Kânunue-

milletin israfına müzaheret eylemesi.

5 — Kavaidi hukukiye ve insaniyeye ve hassatetî kanunu esasimizin ruh ve sarahatine kâffiyen menafi muvakkat kanunlar, emir ve nizamlar isdar ederek memleketi sahnei fecaiye kalbetmesi.

6 — Vakayii harbiyeden sevkülceyşe taallük etmiyen ve binaenaleyh ketmi lâzım gelmiyenleri müceret muhafazai mevkii daiyesile ketmeylemesi ve her gün menfi bir sebeple düşmana çiğnettiği vatanı muazzez aksamının avakibi elimesinden milleti vakıf ve zamanile haberdar etmemesi.

7 — Harp senelerı zarfında itilâf hükûmeti tarafından mükerreren vuku bulan ve bilhassa Rusyanın inhilâlinden sonra edilen sulh teklîflerini rededmesi ve bugünkü akibeti meş'umeyi davet eylemesi ve bugünkü akibeti meş'umeyi davet ey - lemesi.

8 — Harbin ihdas eylediği müşkülât karşısında halkın ihtiyacını tehvin edecek tedabire tevessül edecek yerde bir takım eşhası maddiye ve külliyenin ihrazı servet eylemesini temmen ihtikâr ve sui istimal yollarına saparak memleketin iktisadi - yatını batırması.

9 — Hiç bir lüzum ve kanuna müstenit olmıyarka siyasî ve askerî sansür ihdasile hürriyeti mat - buat ve muhaberatı ihlâl eylemesi ve Avrupa evra-

kı havadisini memlekete ithal eylememesi.

10 — Dahilî memlekette bir hercü merci idarî vücude getirerek hürriyeti can ve mal ve ırza musallat bir takım çeteler muavenet ve müzaheret edenrek ika eylidikleri cinayat fecaiya müşabereket eylemesi.

28 Teşrinisani 334

Divanîye meb'usu: Fuat

Mahmut Paşanın takriri

Ayan azasından Çürüksulu Mahmut Paşa da ayan meclisi encümeni mahsusuna şu takriri ver - miştir:

1 — Memalikî şahanenin vaziyeti coğrafiyesi ve turku muvasalesile vesaiti nakliyesinin son derece mahdudiyeti hasebile ordıyu hümayunun hali tedafiyi lâzım mecburiyeti zahir ve bu gıudarı azimin müddeti vefire imtidat eylemesi dahi varit bulunmasına mebni develtin vesait ve menabi kuvveti kaidei hazmü ve ihtiyata tevfikan alettedriç istimal ve tasarruf edilmek muktezi iken bu kaide riayet edilmiyerek memlekein kâffei menabii bilâ lüzum ve nabehengâm zayiat ve telefat ile meye arzeylemişlir.

Suriye ve Halep havalisinin istilâyi elime mazruzi - yeti gibi şayanı kayıt ve esef i ahvale meydan verilmesi.

9 — Kahtü Galândan müessiri asîbi müstahsilleriin ve çift hayvanatının tenkusu lâzımlıdır ki amele taburlarında ve geri ve menzil hidematında yüz binlerce efrat mustaf ve noksanı isşeden enva emrazа maruz bırakılarak hem kuvvei istihsaliyenin tenkisina ve hem de masarifi askeriyenin bitaraf da tezyidine sebebiyet verilmesi bütün ordada mu harip kuvveten, kuvvei âkilenin onda birinden dun bir haddi müessir tenezzülü fevkalhat cahi dik - kat olduğu gibi mesela Suriyedeki dört ordunun mevcudu otuz bin muharipten ibaret olduğu halde bu kadroların ve buna mümasil sair bir çok bilû - zum kadroların ipkasile muazzam teşkilât yüzün - den ordıyu hümayunun kuvvei muharebesine irasi zaaf edilmesi.

10 — Muhtelif ordularda ümera ve zabitan ve efradın bilâ muhakeme tart ve idamı gibi hukuku beşeriyeye ve kavanini easisiyye menafi ve ordu da bilinde emniyet ve itimadi salip icraatta bulunman ve Suriye ve Irak ve Anadolıda ahaliye karşı hak ve adil ve hukuku esasiyei beşere menafi efali fecia irtikâp eden kumandanlarla alelûmum tekâfi har

biyede, berri ve bahri vesaiti nakliyenin idaresinde levazim ve menzil ve sair geri hidematında sui istimalâtta bulunan memurini askeriyenin tayini mesuliyeti.

11 — Ordunun zaaf ve inhitatı avamili müessiseinden bulunan ümera israfı, ilbas, muhafazai sihhat ve tedavi hususatında görülen noksanı elime sebebiyet verenlerin ve ahzı asker ve muayenei sıhhiye heyetlerince yapılan sui istimalât mürtekiplerinin izharı mes'uliyeti.

Vatanın akibeti elimesine askerlik noktai naazrından sebebiyet veren avamilin şayanı ehemmiyet görülenleri beyeçhi bâlâ bevan edilmiş olup harbe taallûk eden vesaik ve muhareratın tetkikinden de zahir edeceği melhuz olan diğer hatıyat ve sui istimâlâtın dahi nazarı dikkate alınmak lüzumu derkâr bulunmuştur.

6 Teşrinisani 334

Ayandan: Mahmut

Cavit Beyin istîcvabı

İstanbul meb'usan meclisinde nizamname mucibince vükelâsının vazifei memuriyetlerinden dolayı divanı âliye sevki için tahkikat icrasile mükellef

V A K İ T ın
forma halindeki tefrikası

hal ile iktifa etmeyip bize müteallik bazı mesaili iktısadiyeden dolayı diğer devletlerin arasında mevcut olan ihtilâflara da bir çarei hal bulmağa vesatat ediyorduk. Bu suretle görülüyor ki artık şu tarafa veya bu tarafa temayül gibi bir siyaset takibine ve Avrupa devletleri arasındaki muhalefetlerden istifade teminine imkân kalmıyordu.

FRANSIZLARIN MUHALÂSATI

İfadatım tamam olmak için müzakereye girişti - ğimiz devletlerden bazılarının müzakeratımızı teshil için diğer devletler nezdinde tavassuttan hali kalmadıklarını da söyliyeyim; meselâ bu müzakerelerde en ziyade müşkülât ihdas etmesi mel - huz olan hükûmet Rusya idi. Ruslar ile halli lâzım gelen ihtilâfatın, diğerlerinden daha ziyade müşkülâta uğrıyacağını Fransada bulunduğum sırada hisseylemekteydim. Halbuki o zaman Fransızlar bize samimî olarak ellerini uzatmışlardı, biz de onların elini ayni samimiyet ve rastgûlükla sıkmış oludğumuzdan Fransızlar, yalnız Fransa - Türkiye müzakeratında değil, Türkiye - Rusya müzakeratında da bize hizmet ve müza -

Dünkü Keşidede Kazanan Numaralar

Beyazıtta Okçular başında ve Gedıkpaşada Yeni ikbal gişeleri listemizdeki numaraların ikramiye ve mükâfatlarını verirler

Numara	Lira	Numara	Lira	Numara	Lira	Numara	Lira	Numara	Lira	Numara	Lira	Numara	Lira	Numara	Lira	Numara	Lira	Numara	Lira	Numara	Lira
107	30	4468	150	8705	50	12549	30	16170	1000	20533	30	24699	150	29018	30	33728	50	37586	30	42563	30	47056	50
172	50	4479	30	8719	30	12686	30	16248	30	20923	50	24912	30	29345	30	33913	30	37761	50	42589	1000	47148	50
267	1000	4553	30	8750	50	12687	50	16609	1000	20992	50	25045	30	30006	50	34035	30	37843	50	42707	50	47231	30
324	30	4842	30	8953	30	12913	1000	16672	30	21023	50	25073	50	30125	30	34184	50	38003	50	42773	50	47323	50
767	50	5015	50	9018	30	12935	30	16716	50	21029	30	25433	30	30209	50	34315	30	38125	50	43049	50	47566	30
974	50	5332	50	9412	30	13015	50	16718	30	21035	30	25883	3-	30212	50	35006	30	38311	30	43221	30	47587	30
1003	30	5391	1000	9626	30	13078	1000	16863	50	21243	150	25901	30	30484	30	35020	50	38342	30	43235	30	47632	1000
1038	50	5419	30	9687	30	13248	30	17195	30	21297	50	26034	50	30633	30	35048	30	38383	50	43349	30	47635	30
1732	30	5443	30	10006	30	13300	30	17525	150	21363	30	26037	50	30919	50	35097	30	38616	30	43455	50	47776	50
1923	50	5514	50	10130	50	13301	30	17543	150	21448	150	26155	50	31276	30	35202	50	38713	50	43604	30	47934	50
1931	30	5611	30	10148	50	13309	30	17638	50	21544	150	26228	30	31517	50	35224	30	38818	30	43659	50	47981	30
1969	30	5811	50	10665	30	13871	50	17649	1000	21587	30	26240	30	31541	50	35252	1000	39046	150	43980	50	48300	150
2077	30	5993	150	10693	50	14029	30	17674	30	21655	30	26313	1.0	31567	150	35266	150	39269	30	44118	30	48317	150
2283	50	6044	50	10802	30	14199	30	17854	1500	21744	30	26468	30	31886	30	35290	150	39439	50	44193	30	48609	30
2310	30	6087	150	10875	50	14227	1000	17935	50	21951	30	26530	150	32152	50	35318	30	39565	30	44204	30	48658	50
2477	30	6139	50	10913	30	14233	1000	17993	150	22152	50	26553	150	32385	30	35371	50	39793	50	44626	30	48728	30
2511	2500	6351	30	11084	150	14247	30	18356	30	22201	50	26617	50	32408	30	35387	50	40052	30	44809	50	48808	150
2555	30	6462	150	11190	30	14272	1000	18387	30	22230	1000	26843	30	32447	50	35447	30	40070	30	44825	1000	48884	30
2650	30	6531	30	11243	150	14373	30	18470	30	22274	30	26861	30	32496	30	35528	50	40094	50	44882	30	48886	30
2696	30	6877	30	11255	30	14484	30	18548	50	23135	30	26997	50	32548	30	35537	30	40327	50	44983	30	48912	30
2979	30	6990	30	11272	50	14672	30	18560	15000	23215	30	27100	30	32827	50	35553	30	40364	30	45225	50	48981	30
3288	50	7345	30	11331	50	14675	50	19118	30	23267	30	27174	50	32933	30	35569	1000	40393	50	45321	50	49049	1000
3297	50	7428	150	11445	150	14840	30	19200	30	23442	50	27506	30	33037	50	35623	50	40413	50	45331	30	49219	50
3498	10000	7566	30	11708	30	14859	30	19220	30	23413	30	27560	30	33241	30	35639	50	40537	1000	45588	150	49224	50
3576	30	7662	150	11826	30	14926	1000	19350	30	23992	50	27592	30	33288	30	35681	50	41006	30	46044	1000	49352	1000
3686	150	7686	30	11925	50	15237	30	19530	30	24130	30	27753	30	33391	50	35728	1000	41035	150	46307	50	49403	50
3742	150	7784	150	11928	50	15342	30	19580	50	24176	50	27962	30	33438	30	35773	30	41461	1000	46471	30	49478	50
3877	1000	8193	50	11993	150	15529	1000	19737	30	24276	1000	27991	50	33552	50	36927	30	41515	1000	46552	30	49859	30
3988	50	8348	150	12022	150	15842	30	19778	30	24326	30	28316	30	33587	30	37083	30	41590	50	46596	30	49959	50
4265	50	8449	50	12287	30	16006	30	20122	1000	24363	50	28404	150	33588	30	37110	1000	41825	50	46656	30	49750	30
4286	30	8489	50	12313	50	16089	150	20333	30	24451	30	28576	150	33639	50	37214	150	42119	30	46829	150	49852	30
4340	50	8582	30	12430	30	16137	50	20532	150	24669	2500	28847	30	33694	30	37327	30	42506	30	46934	50		

Hikâye

Hülya ve Hakikat

Nakleden: fa.

Üç ay, yeni evliler için çok çabuk geçen bir saadet devresidir. Fakat üç ay, işsiz kalmış ve hayatta istinatgâhı olmıyan bir zavallı için bütün bir cehennem âzabıdır.

Maamafih, Ahmet için bu üç ay "bir cehennem âzabı,, olmamıştı. Vâkıa Ahmet işinden çıkarılmıştı, kimsesi ve parası da yoktu. Yalnız Ahmedin bir kabiliyeti vardı, ve bu kabiliyet — eğer buna kabiliyet demek caizse — kendisinin hülyalı bir benliğe sahip oluşu idi.

Gözlerini kapayınca, Ahmet, kendisini büsbütün başka bir dünyada bulurdu, bu suretle sefaletinin acısını unuturdu. Fakat ev sahibi, hülya ile tatmin edilemiyordu. Muhakkak para lâzımdı. Olmayınca da Ahmet kendisini sokakta bulmuştu.

Sokak.. Uzun ve sonsuz sokak.. Tam bitiyor zannedilen noktada sadece bir köşe teşkil ederek yeniden başlıyan sokak, bir meydanda genişleyip tekrar daralan,, çıkmazlar da bile bitmeyen, bir eve girilmediği takdirde yalnız insanı geri çevirmekle iktifa edip tekrar yollanan sokak.

Ahmet, sokakta yalnız kalınca, bir an için hulyalarını bırakarak düşündü. Kanlı poyraz başına serinlik, sırtına ürperme vermişti. Paltosunun yakasını kulaklarının üstüne çekmek için boynunu kıstı, yürüdü.

Taksim meydanına gelince, Cümhuriyet abidesinin önünde bir dakika durdu. Fakat yerleri yalıyarak esen ve Taksim meydanında, su tertibatı gibi dört bir kola ayrılan rüzgâr, Ahmedi, adeta yeni dikilmiş bir fidan söker gibi itiyordu. Yürüdü. Yeni apartımanlar yapılan mahallenin içine girdi, bir siper aradı, buldu.

Durduğu yer, yapılmakta olan büyük bir apartımanın etrafına çevrilmiş bir tahtaperde kenarı idi. Akşamın alaca karanlığında, uzaktan gelen ve yeni yanmıya başlamış elektriklerin ziyasının yardımı ile şu ilânı okudu:

Nisan 1932 den itibaren kiralık apartımanlar. Senelik 3000 lira

Ahmet güldü. Üç bin lira sene de! Fakat şimdi 1932 senesinde değiller. 1933 senesi gireli iki ay oluyor. Demek bu apartıman geçen sene bitecek iken, kimbilir parasızlıktan mı nedir? Bir türlü bitirilememiş. Zavallı apartıman sahibi! Zavallı adam. O da parasız kalmış demek. Ahmet ile onun arasında ne fark var? Yok mu? Var. Elbet var.

Ahmet, tahta havalenin aralığından içerisini görüyor. Kat kat yapılmış apartımanın dıvarları çıkılmış, pencereleri açılmış, lâkin pencerelerde cam yok. Hem şu tahtaların aralarından içeri girilebilir. Ve Ahmet giriyor.

Birinci kata dayalı bir merdivenden, Ahmet, acemi adımlarla çıkıyor, bitmemiş bir balkondan büyük ve çıplak bir salona giriyor. Köşede bir yığın var. Bunlar ne? Boş çuvallar. Ne güzel. Ahmet bunları üstüste seriyor, yumuşak bir yatak yapıyor ve üzerine uzanarak, salona bakıyor.

Bir an içinde, salondaki ziyalı avizeler yanmıştır. Dıvarlarda Çallı'nın, Elif Naci'nin tabloları, ötede beride İsmail Hakkı'nın seramikleri, Pegof'un zevksiz olmasına rağmen "ismi var,, diye alınmış koltukları peyda oluyor. Yerde üzerinde yürürken ses çıkarmıyan halılar, kıymetli seccadeler... Ahmedin gözleri kapanıyor, bütün bu hayaller kaybolacağı yerde, uykuda daha ziyade şekilleniyor, vüzuh peyda ederek yaşıyor.

* * *

— Burada ne işin var?

Bir fenerin sarı ışığı, Ahmedin yüzüne bir ceset manzarası vererek çarpıyor.

— Burada ne işin var?

— Hiç efendim... Yatacak yerim yoktu da.... Şuracığa kıvrılıverdim...

Bekçi tereddütle Ahmedi süzüyor. Ahmet, çuvalların üzerinden kalkarak önüne düşüyor, aşağı kata iniyorlar, Bahçede bir kulübe var, oraya doğru yürüyorlar.

Bekçi Ahmedi içeri sokup istintaka başlıyor. Ahmet, gayet masum bir hal ile hulya ile hakikati anlatıyor. Bekçinin yanağında bir damla yaş:

— İşte, diyor, şurada sobanın üzerinde ibrik kaynıyor, içinde çay var.. İç!.

Ve sonra ilâve ediyor:

— Kendine bir yer bulana kadar, gel, burada yat... Ama burasını beğenemezsen, yukarı çık, orada hulyalarınla yat..

SEYRİSEFAİN

Merkezi idaresi Galata köprübaşı B2623 Şu'e A, Sirkeci Mühürdar zade Han 22640

İzmir - Pire - İskenderiye Postası

(EGE) 14 Şubat salı 11 de Galata rıhtımından.

İzmir - Mersin Postası

(Konya) 15 Şubat çarşamba 10 da idare rıhtımından kalkarlar. (619)

Trabzon Postası

(Gülcemal) 15 Şubat çarşamba 18 de Galata rıhtımından kalkar. Dönüşte Tirebo'uya da uğranılır. (622)

Sadıkzade Biraderler Vapurları

KARADENİZ POSTALARI

İNÖNÜ

vapuru 13 Şubat **Pazartesi** saat 16 da Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, inebo'u, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene, Rize Mapavrı ve Hope) ye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Tel. 22134

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer müskirat ve saire 15-2-933 tarihine müsadif çarşanba günü saat dokuzdan itibaren Beyoğlu Hamalbaşı elli sekiz numrulu mağazada ikinci açık arttırma suretile satılacağından taliplerin mahallinde memuruna müracaatları ilan olunur. (6640)

İstanbul 6 ıncı icra dairesinden: Mahcuzun paraya çevrilmesi mukarrer bir adet yeni Salamandıra Sobası 15-2-933 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 12 den 2 ye kadar Beyoğlunda Venedik sokağında 3 No. lı sobacı Vasil efendinin dükkânında alenî müzayede ile satılacağından taliplerin mahallinde bulunacak icra memuruna müracaatları ilân olunur. (6636)

YENi TARiH

Her sınıf tarih kitâbının hulâsası

Tarih imtihanını vermek isteyenlere lüzumlu bir rehberdir. 100 kuruş fiatla Istanbulda Kanaat Kütüphanesinde satılır.

İPEKİŞ

Yeni gömleklik çeşitleri geldi

İPEKİŞ kumaşlarından yapılmış gömlekleri

6 sene

Eskitmeden giyebilirsiniz

İPEKİŞ'in gömleklik kumaşları yıkandıkça güzelleşir ve sağlamlaşır. İPEKİŞ gömlekleri ayni zamanda en makbul hediyedir Zevcinize, biraderinize veya pederinize İPEKİŞ'in halis ipekten mamul ve müstesna bir güzellikte ve sağlamlıkta dokunmuş kumaşlarından yapılmış gömlek hediye edebilirsiniz.

İpekiş gömlek dairesi her zaman emrinize âmadedir

Buhranı kaldırmıya yardım etmek maksadile

SATiE

Ayda 40 ilâ 80 kuruş vererek

36 ay vade ile

2 den 5 sortiye kadar küçük tenvirat tesisatı icrasına karar vermiştir.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

200 Ton Dizel mayi mahruku: Kapalı zarf: 20 - Şubat - 933 Pazartesi saat 14 de.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için 200 ton Dizel mayi mahrukunun münakasası yukarda yazılı gün ve saatte icra edilecektir. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve takassız itaya talip olacakların da hizasında yazılı gün ve saatte muvakkat teminat makbuzları ile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna müracaatları. (375)

Devlet Demiryolları ilânları

1 — Eskişehir - Konya hattı üzerinde Sabuncupunar istasyonu civarında Km. 39 700 de vaki taş ocağından 15,000 M³.

2 — Konya - Yenice hattı üzerinde Hacıkırı istasyonu civarında Km. 311 ve 305 - 900 de vakı taş ocağından 10,000 M³.

Balâda tafsilâtı yazılı balastların kapalı zarfla münakasaları 25 Şubat 933 cumartesi günü saat 15 te Idare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Haydarpaşa, Ankara ve Konya veznelerinde her biri beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (452)

Idarece teraküm eden müstamel çembersiz saç variller bilmüzayede satılacaktır. Talip olanların 18. 2. 933 cumartesi günü saat 10 da teminat akçelerile Haydarpaşa mağazasında isbatı vücut etmeleri ilân olunur. (517)

Ziraat Vekâletinden:

Mersinde yevmiye 8 saat çalışmak şartile günde yüz balye pamuğu dezenfekte edebilecek bir fümigasyon cihazı tesis edilecektir. Bu cihazı satmağa talip olanların diğer şartları öğrenmek üzere Ziraat Vekâletine müracaatları ilân olunur. (465)

Istanbul ve Trakya

Şeker Fabrikaları

Türk Anonim Şirketinden:

Alpullu şeker fabrikasının Istanbul depolarından kristal toz şekeri atideki fiatle her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal toz, kilosu 36, kuruş 30 para

Taşradan vukubulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirir.

Adres: Istanbul, Bahçekapı 4 üncü Vakıf Han, 4 üncü kat, Telgraf adresi: Istanbul Şeker - Telefon 24470 - 79

Doktorlar

Doktor
Balıkçıyan
Muayenehanesi: Beyoğlu Mektep Sokak No. 17
Telefon: 3626 Beyoğlu

Doktor
Cevat N. Zekâi
Sinir mütehassısı
Cuma ve pazardan maada günlerde saat 3 ten 6 ya kadar hasta kabul olunur Muayenehanesini Babıâli karşısında Ankara caddesi No. 47. ye tevsian naklet-miştir. Telefon muayene: 23469 İkametgâh: 60740

Operatör - ürolog doktor
Mehmet Ali
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı Eminönü (Sabık Karakaş) hanına nakletmiştir. Cumadan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder

Doktor
Hafız Cemal
Dahili hastalıklar mütehassısı
Divanyolu No. 118 Telefon: 222398

Göz hekimi doktor
Süleyman Şükrü
Birinci sınıf mütehassıs
Babıâli (Ankara Caddesi Numara 60)

Diş doktoru
Mustafa Zeki
Muayenehane: Üsküdar Atlamataşı No. 53

Diş tabibi
Zeki Nuri
Her gün hasta kabul edilir. Her nevi diş rahatsızlığı tedavi olunur. Muayenehane: Üsküdar Ahcıbaşı Mektep sokak No. 50

Istanbul üçüncü icra memurluğundan: Bir borcun temini için mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer üç adet duvar aynası 16-Şubat-933 tarihine müsadif Perşenbe günü Galatada Topçular caddesinde 249 No. da birinci açık arttırma ile satılacaktır. Taliplerin mahallinde memuruna müracaatları ilan olunur. (6639)

Istanbul icrası birinci iflâs memurluğundan: Müflis madam Marika Keskelenun evvelce alacaklılarile akdeylediği kongurdatonun mahkemece tasdikine ve iflâsın refine karar verilmiş ve bu karar kesbi katiyet eylemiş olmakla keyfiyet ilân olunur. (6638)

Istanbul ikinci ticaret mahkemesinden: Salamon Eskinazi Ef. tarafından Kuzguncukta eczayi tıbbiye ve kimyeviye Türk anonim şirketi murahhas azaları Hüsrev Sami ve Seyfettin beyler aleyhine ikame olunan afyon bedelinden 4521 liranın tahsili hakkındaki davanın 7-2-933 tarihli tahkikat celsesi için yazılan davetiye zahrına mübaşir tarafından mumaileyhlerin azledildikleri ve ikametgâhları meçhul bulunduğundan bahisle tebligat yapılmadığına dair şerh verilmesine binaen yirmi gün müddetle ilânen tebligat icrasına karar verilmiş ve tahkikat 7 Mart-933 saat (15) e talik kılındığı ilân olunur.

SAHİBİ: MEHMET ASIM
Umum Neşriyat Müdürü: REFİK AHMET
VAKIT MATBAASI — ISTANBUL

Ziraat Vekâletinden:

Vekâlet fabrikalarında yetiştirilen köklü, aşılı köklü Amerika asma çubuklarile meyve fidanları tükenmiş olduğundan dağıtma işine nihayet verilmiştir.

Fidan isteği hakkında devam eden müracaatlara muamele yapılmıyacaktır. Keyfiyet alâkadarların malûmu olmak üzere ilân olunur. (466)

Istanbul Evkaf Müdürlüğü ilânları

No.	Tarihi	
1 — 13	13 Şubat 933	Pazartesi
14 — 27	14 „	Salı
28 — 41	15 „	Çarşamba
42 — 55	16 „	Perşembe
56 — 69	18 „	Cumartesi
70 — 83	19 „	Pazar
84 — 97	20 „	Pazartesi
98 — 120	21 „	Salı
121 — 150	22 „	Çarşamba
151 — ilâ	23 „	Perşembe

Hayrat hademesinin ikinci kânun 933 vazifeleri yukarda yazılı tarihlerde hizalarındaki numaralara göre tediye edilecektir. Beykoz mıntakasındaki cevami hademesinin de geçen ay olduğu gibi Beykoz şubesine müracaatları ilân olunur. (634)

Ankara Posta T. T. Baş müdürlüğünden:

Ankara istasyonuna her gün gelip gidecek postayı hamil bilûmum trenlerdeki postaları ve alâkadar memurları ile birlikte merkez postahanesi ile istasyon arasında götürüp getirmek ve günde üç defa yine merkez postahanesile Cebeci, Yenişehir ve Çankaya merkezleri ile Yeğenbey şubesi postalarını memuru sahabetinde taşımak ve aynı zamanda Etimesut civarındaki Tayyare meydanına gelip gidecek tayyarelerdeki postaları götürüp getirmek üzere bir posta nakliye müteahhitliği 9-2-933 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle alenî münakasaya çıkarılmıştır. Teminatı muvakkatesi 675 liradır. Münakasa şartnamesi her gün Başmüdiriyet kaleminde görülebilir. Talip olanların 28-Şubat-933 salı günü saat 16 da Posta ve Telgraf Başmüdürlüğünde müteşekkil komisyona müracaatları. (630)

Istanbul Gümrükleri Muhafaza Başmüdürlüğünden:

100 Metre Yerli astarlık bez
118 „ kışlık elbiselik kumaş
850 „ yazlık elbiselik kumaş
10 Adet Tüccar eşyasını örtmeğe mahsus muşamba "Takas kaydile„

18-2-933 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 14 te pazarlık ile satın alınacağını ilân ettiğimiz yukardaki eşyanın pazarlıkla satın alınması 15-2-933 tarihine rastlıyan çarşamba günü zevalî saat 14 te yapılacağından isteklilerin o gün ve saatte % 7,5 teminatlarile Istanbul Gümrükleri Muhafaza Başmüdürlüğündeki Satınalma komioyonuna müracaatları. (635

Istanbul Posta T. T. Baş-müdürlüğünden:

Istanbul postanesi için yaptırılacak olan masa dolap ve saire 13-2-933 tarihinden itibaren kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanların şartname ve plânlarını görmek üzere her gün başmüdiriyet kalemine ve münakasaya iştirak için de yevmi ihale olan 5-3 933 tarihinde saat 14 de başmüdürlük mübayaa komisyonu riyasetine müracaatları. (638)